

НАМ – 138 РОКІВ

Науково-технічна спілка енергетиків та електротехніків України
Центр громадського інформування з проблем паливно-енергетичного комплексу

ЕНЕРГОІНФОРМ-ІНФОРМЕНЕРГО

**ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ
ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ**

*** * ***

ОГЛЯД УКРАЇНСЬКИХ ЗМІ З ПРОБЛЕМ ПЕК

**Паливно-енергетична політика України: вугільна промисловість,
нафтогазова галузь, електроенергетика, ринкові перетворення.
Загальні проблеми енергетики. Ядерна енергетика та промисловість.
Наслідки аварії на Чорнобильській АЕС. Інформація про інофірми,
які працюють в паливно-енергетичному комплексі. Різне.**

Видається з 1 січня 1994 року

№ 551

**ТЕХНІКО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕК
ЗА СІЧЕНЬ-ТРАВЕНЬ 2018 РОКУ
ОГЛЯД ЗМІ ЗА 16-30 ЧЕРВНЯ 2018 РОКУ**

Київ-2018

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ

ПРО ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ

за січень-травень 2018 року

*Науково-технічна спілка
енергетиків та електротехніків України*

За січень-травень 2018 року, за фактичними даними, обсяг виробництва електричної енергії електростанціями України, які входять до Об'єднаної енергетичної системи (ОЕС) України, склав 68203,2 млн кВтг, що на 1264,4 млн кВтг, або на 1,9% більше, ніж за 5 місяців 2017 року. При цьому, тепловими електростанціями енергогенеруючих компаній вироблено 20263,6 млн кВтг, що на 4037,7 млн кВтг, або на 24,9% більше, ніж за 5 місяців 2017 р. Теплоелектроцентралями та когенераційними установками вироблено 5826,8 млн кВтг, що на 537,1 млн кВтг, або на 10,2% більше, ніж за відповідний період 2017 року. Атомними електростанціями вироблено 33436,2 млн кВтг, що у порівнянні з відповідним періодом минулого року менше на 5450,9 млн кВтг, або на 14,0%. Гідроелектростанціями та гідроакмулюючими електростанціями за 5 місяців 2018 року вироблено 7068,5 млн кВтг, що на 1865,4 млн кВтг, або на 35,9% більше, ніж за 5 місяців 2017 року.

Виробіток ТЕС та ТЕЦ за 5 місяці 2018 року від загального по ОЕС складає 38,3%, виробіток електроенергії АЕС складає 49,0%, а виробіток ГЕС та ГАЕС – 10,4%. За 5 місяців 2017 р. частка виробітку ТЕС та ТЕЦ, АЕС, ГЕС та ГАЕС складала відповідно 32,1%, 58,1% і 7,8%.

Виробництво електроенергії блок-станціями за 5 місяців 2018 року склало 588,4 млн кВтг, що на 15,4 млн кВтг, або на 2,6% менше, ніж за 5 місяців 2017 року.

Виробництво електроенергії альтернативними джерелами (ВЕС, СЕС, біомаса) за 5 місяців 2018 року склало 1019,7 млн кВтг, що на 290,5 млн кВтг, або на 39,8% більше, ніж за відповідний період 2017 року.

За 5 місяців 2018 року тепловими та атомними електростанціями і районними котельнями Міненерговугілля відпущено 13548,7 тис. Гкал, що на 1042,9 тис. Гкал, або на 8,3% більше, ніж за відповідний період минулого року.

Динаміка і структура виробництва електроенергії по Україні

	5 місяців 2017 року		5 місяців 2018 року		+/- до 2017 р.	
	млн кВтг	у % до заг. виробн.	млн кВтг	у % до заг. виробн.	млн кВтг	%
Виробіток електроенергії – всього	66938,8	100,0	68203,2	100,0	1264,4	1,9
у тому числі:						
ТЕС та ТЕЦ, з них:	21515,6	32,1	26090,4	38,3	4574,8	21,3
ТЕС ГК - всього	16225,9	24,2	20263,6	29,7	4037,7	24,9
ТЕЦ та когенераційні установки	5289,7	7,9	5826,8	8,5	537,1	10,2
ГЕС та ГАЕС, з них:	5203,1	7,8	7068,5	10,4	1865,4	35,9
ГЕС	4544,9	6,8	6436,3	9,4	1891,4	41,6
ГАЕС	658,2	1,0	632,2	0,9	-26,0	-4,0
АЕС	38887,1	58,1	33436,2	49,0	-5450,9	-14,0
Альтернативні джерела (ВЕС, СЕС, інші)	729,2	1,1	1019,7	1,5	290,5	39,8
Блок-станціями	603,8	0,9	588,4	0,9	-15,4	-2,6

На початок 2018 року запаси палива на електростанціях склали: вугілля – 2046,0 тис. тонн, мазуту – 64,0 тис. тонн (на початок 2017 року відповідно 2061,5 тис. тонн та 133,9 тис. тонн).

Загальний обсяг вуглепостачання на теплоелектростанції протягом січня-травня 2018 року склав 11073,3 тис. тонн, що на 1224,0 тис. тонн більше, ніж за 5 місяців 2017 року. Від підприємств вугільної галузі України – 8291,5 тис. тонн, що на 561,0 тис. тонн менше, ніж за 5 місяців минулого року. Витрати вугілля склали 11208,3 тис. тонн. Запас вугілля станом на 01.06.2018 р. – 1911,0 тис. тонн.

Запаси вугілля на 01.06.2018 р. на складах підвідомчих Міненерговугілля підприємств становили 1911,0 тис.тонн, що на 680,8 тис.тонн менше, ніж у минулому році (2591,9 тис. тонн) при номінальній місткості вугільних складів 5080 тис.тонн.

Топкового мазуту за 5 місяців 2018 року спожито 97,1 тис. тонн, що на 174,6 тис. тонн менше, ніж за відповідний період 2017 року. Запас мазуту на 01.06.2018 р. на підвідомчих Міненерговугілля підприємствах склав 43,3 тис. тонн.

Використання природного газу на теплових електростанціях України за 5 місяців 2018 р. становило 2315,7 млн куб.м, що на 329,7 млн куб. м більше, ніж за цей період 2017р. При цьому ТЕС енергогенеруючих компаній спожили 82,6 млн куб.м, що на 13,6 млн куб. м більше, ніж за 5 місяців 2017 р.

Станом на 01.06.2018 в українських підземних сховищах газу знаходилось близько 9565,6 млрд куб. м природного газу, що на 0,480 млрд куб. м, або на 6,8% менше порівняно з 01.06.2017 р. Відбір газу за 5 місяця склав 7,260 млрд куб. м.

За 5 місяців 2018 року спостерігається збільшення електроспоживання (брутто), яке склало 65563,7 млн кВтг, що на 1774,3 млн кВтг, або на 2,8% більше, ніж за 5 місяців 2017 року. Споживання електроенергії (нетто) галузями національної економіки та населенням становить 52331,1 млн кВтг, що на 1602,7 млн кВтг, або на 3,5% більше аналогічного показника 2017 року.

Динаміка і структура споживання електроенергії за 5 місяців 2018 р.
(без урахування АР Крим та м. Севастополя)

Групи споживачів	Ел.споживання 2018 р. млн кВтг	+ / - до 2017 р. млн кВтг	+ / - до 2017 р. %	Питома вага, % 2017 р.	Питома вага, % 2018 р.
Споживання ел.ен. (брутто)	65563,7	1774,3	2,8		
Споживання ел.ен. (нетто)	52331,1	1602,8	3,2	100	100
у тому числі:					
1.Промисловість	21822,5	1002,5	4,8	41,0	41,7
у тому числі:					
Паливна	1511,6	-51,9	-3,3	3,1	2,9
Металургійна	12418,6	542,9	4,6	23,4	23,7
Хімічна та нафтохімічна	1336,2	311,4	30,4	2,0	2,6
Машинобудівна	1821,9	80,7	4,6	3,4	3,5
Будів.матеріалів	862,8	-7,2	-0,8	1,7	1,6
Харчова та переробна	1793,5	31,7	1,8	3,5	3,4
Інша	2077,9	95,0	4,8	3,9	4,0
2.Сільгоспспоживачі	1476,1	104,2	7,6	2,7	2,8
3.Транспорт	3010,8	-31,6	-1,0	6,0	5,8
4.Будівництво	442,6	33,3	8,1	0,8	0,8
5.Ком.-побутові споживачі	6716,8	186,8	2,9	12,9	12,8
6.Інші непромисл. споживачі	2999,4	211,9	7,6	5,5	5,7
7.Населення	15862,8	95,7	0,6	31,1	30,3

Збільшення електроспоживання (нетто) відбулося за рахунок збільшення обсягу споживання металургійною промисловістю (на 4,6%), хімічною та нафтохімічною промисловістю (на 30,4%), машинобудівною промисловістю (на 4,6%), будівництвом (на 8,1%) та іншими непромисловими споживачами (на 7,6%).

Видобуток вугілля. За 5 місяців 2018 року вугледобувними підприємствами України видобуто **13,90 млн тонн** вугілля, що на 21,7 тис. тонн (або на 0,2%) більше порівняно із січнем-травнем 2017 року. В цілому видобуток енергетичного вугілля склав **11,20 млн тонн**, він збільшився на 241,9 тис. тонн (або на 2,2%), коксівного – склав **2,70 млн тонн**, що менше на 220,2 тис. тонн (або на 7,5%).

Упродовж січня-травня 2018 року вугледобувними підприємствами, що підпорядковані Міненерговугілля України, видобуто вугілля **1,85 млн тонн**, що на 152,7 тис. тонн (або на 7,6%) менше, ніж за цей період 2017 року. Видобуток енергетичного вугілля збільшився на 31,0 тис. тонн (або на 1,9%) порівняно з відповідним періодом 2017 року і коксівного зменшився на 183,7 тис. тонн (або на 45,9%), а видобуток відповідно склав **1,63 та 0,21 млн тонн**.

Видобуток нафти та газу. З початку 2018 року в Україні видобуто **0,895 млн тонн** нафти з газовим конденсатом і **8,50 млрд куб. м** газу. У минулому році, відповідно, ці показники становили – 0,917 млн тонн нафти з газовим конденсатом та 8,6 млрд куб. м газу. Підприємства НАК "Нафтогаз України" видобули за 5 місяців 2018 року **0,784 млн тонн** нафти з конденсатом (у 2017 р. – 0,819 млн тонн) і **6,7 млрд куб. м** газу (у 2017 р. – 6,7 млрд куб. м).

Інші підприємства за 5 місяців 2018р. видобули **80,3 тис.тонн** нафти з газовим конденсатом (у 2017р. – 74,0 тис.т) і **1,8 млрд куб.м** газу (у 2017р. – 1,9 млрд куб.м).

Постачання і переробка нафти. У січні-травні 2018 р. на нафтопереробні заводи (НПЗ) та Шебелинський ГПЗ поставлено 344,4 тис. тонн нафтової сировини українських родовищ (нафта з газовим конденсатом). Обсяг переробки газового конденсату з нафтою Шебелинським ГПЗ у січні-травні 2018 року склав 186,5 тис. тонн, що на 6,0 % менше обсягу переробки у січні-травні 2017 року.

У січні-травні 2018 р. не здійснювали роботу з переробки нафтової сировини - Лисичанський, Одеський, Дрогобицький та Надвірнянський нафтопереробні підприємства.

За 5 місяців 2018 р. Шебелинським ГПЗ вироблено:

- автомобільних бензинів – 50,5 тис. тонн, що на 2,3% менше;
- дизельного палива – 34,7 тис. тонн, що на 9,4% менше;
- мазуту – 11,3 тис. тонн, що на 15,7% менше у порівнянні з січнем-травнем 2017р.

Загальні потужності з первинної переробки газового конденсату з нафтою на Шебелинському ГПЗ у січні-травні 2018 року були завантажені в середньому на 50,4% (у січні-травні 2017 року на 54,1 %).

Транспортування нафти. У січні-травні 2018 року обсяг транспортування нафти підприємствами магістральних нафтопроводів зменшився порівняно з 2017 року на 391,0 тис. тонн (або на 6,2%) і склав **5924,9 тис. тонн**. При цьому транзитом до країн Західної Європи (Словаччини, Угорщини, Чехії) протранспортовано **5083,9 тис. тонн**, що на 8,5% (або на 480,9 тис. тонн) менше порівняно із аналогічним показником 2017 року, а для потреб України – **841,0 тис. тонн**, що на 10,5% (або на 79,7 тис. тонн) більше у порівнянні з відповідним періодом 2017 р.

За січень-травень 2018 рік транзитні обсяги перекачки у загальному обсязі складають 85,8%, а на нафтопереробні підприємства України – 14,2%.

Аналіз сплати за спожити електроенергію за січень-травень 2018 року

Розрахунки споживачів електроенергії по областях України

За січень-травень 2018 року споживачам відпущено електричної енергії на суму **79,1 млрд грн.**, оплата становила **77,8 млрд грн.**, або **98,4%**.

Вище середнього показника (**98,4%**) розрахунки за відпущену споживачам за 5 місяців 2018 році енергію були проведені у Вінницькій (100,5%), Волинській (99,6%), Дніпропетровській (на 99,3%), Житомирській (на 100,9%), Закарпатській (на 102,5%), Івано-Франківській (на 100,6%), Київській (на 99,7%), Кіровоградській (на 100,9%), Миколаївській (на 100,5%), Одеській (на 101,8%), Полтавській (на 100,7%), Рівненській (на 98,8%), Тернопільській (на 98,5%), Харківській (99,8%), Херсонській (на 102,7%), Хмельницькій (на 101,7%), Черкаській (на 100,9%), Чернівецькій (на 100,0%), Чернігівській (на 100,8%) областях, м.Київ (98,8%).

Нижче середнього показника обсягу розрахунків за відпущену у січні-травні 2018 році енергію проведені у Донецькій (87,8%), Запорізькій (на 96,8%), Луганській (на 83,7%), Львівській (на 95,8%), Сумській (на 95,7%) областях, АР Крим (на 0,0%).

Розрахунки енергопостачальних компаній з ДП «Енергоринок»

За січень-травень 2018 р., за оперативними даними, енергопостачальними компаніями куплено електроенергії в ДП «Енергоринок» за регульованим тарифом на **72,9 млрд грн.**, а сплачено за неї **75,2 млрд грн.** або **103,1%**. Повністю розрахувалися з ДП «Енергоринок» 21 енергопостачальна компанія за регульованим тарифом.

У повному обсязі розрахувалися з ДП «Енергоринок» за 5 місяців 2018 року Волиньобленерго (на 107,9%), Дніпровські електромережі (на 104,0%), Донецькі електромережі (на 109,9%), Житомиробленерго (на 102,7%), Закарпаттяобленерго (на 107,4%), Запоріжжяобленерго (на 102,5%), Київобленерго (на 107,3%), Київські електромережі (на 110,6%), Кіровоградобленерго (на 106,6%), Львівобленерго (на 102,9%), Миколаївобленерго (на 102,2%), Одесаобленерго (на 105,9%), Полтаваобленерго (на 108,3%), Прикарпаттяобленерго (на 103,0%), Рівнеобленерго (на 102,5%), Харківобленерго (на 105,9%), Херсонобленерго (на 101,9%), Хмельницькобленерго (на 104,1%), Чернівціобленерго (на 109,8%), Високовольтні мережі ДТЕК ТОВ (на 104,7%), Луганське енергетичне об'єднання (на 111,6%), Енергія-Новий Розділ (на 111,7%), Укрзалізниця (на 99,7%).

Нижче 100% показника по розрахунках з оптовим ринком енергопостачальних компаній розрахувались за куповану електричну енергію: Вінницяобленерго (на 96,6%), Сумиобленерго (на 97,6%), Тернопільобленерго (на 94,2%), Черкасиобленерго (на 99,9%), Чернігівобленерго (на 98,2%), Атомсервіс (на 97,9%), Регіональні електричні мережі (на 42,2%), ПЕМ-Енерговугілля (на 23,5%), Енергія-Новояворівськ (на 99,0%).

Розрахунки споживачів електроенергії з обласними енергопостачальними компаніями

За січень-травень 2018 р. енергопостачальними компаніями відпущено електроенергії на суму **79,1 млрд грн.**, а сплачено за неї **77,8 млрд грн.** або **98,4%**.

Повністю розрахувалися за електричну енергію споживачі 16 енергопостачальних компаній: ПАТ «Вінницяобленерго» (100,5%), ПрАТ «Волиньобленерго»

(101,4%), АТ «ДТЕК Донецькі електромережі» (107,3%); АТ «Житомиробленерго» (100,9%), ПрАТ «Закарпаттяобленерго» (102,5%), ПрАТ «Кіровоградобленерго» (100,9%), ТОВ «Луганське енергетичне об'єднання» (100,7%), АТ «Миколаївобленерго» (100,7%), ПАТ «Одесаобленерго» (101,8%), ПАТ «Полтаваобленерго» (100,7%), АТ «Прикарпаттяобленерго» (100,6%), АТ «Херсонобленерго» (102,7%), АТ «Хмельницькобленерго» (101,7%), ПАТ «Черкасиобленерго» (100,9%), АТ «Чернівціобленерго» (100,0%), ПАТ «Чернігівобленерго» (100,8%),

Вище середнього рівня (**98,4%**), але нижче 100% розраховались споживачі з енергопостачальними компаніями за 5 місяців 2018 року: ПАТ «ДТЕК Дніпровські електромережі» (99,5%), ПрАТ «Київобленерго» (99,7%), ПрАТ «Львівобленерго» (98,7%), ПрАТ «Рівнеобленерго» (98,9%), ВАТ «Тернопільобленерго» (98,5%), АК «Харківобленерго» (99,8%), ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі» (98,8%).

Нижче середнього рівня (**98,4%**) розраховались за спожиту електроенергію споживачі енергопостачальних компаній: ПАТ «Запоріжжяобленерго» (96,8%), ТОВ «ДТЕК Високовольтні мережі» (95,3%), ПАТ «Сумиобленерго» (94,6%); ДП «Регіональні електричні мережі» (39,6%); ПрАТ «ДТЕК ПЕМ-Енерговугілля» (22,3%).

Оплата електроенергії всіма видами платежів генеруючим компаніям та іншим учасникам ОРЕ за січень-травень 2018 р. Всього сплачено склало **86,97 млрд грн.** при товарній продукції **85,73 млрд грн.,** або **101,4%.**

За фактичними даними, по НАЕК «Енергоатом» сплачено – 104,9% (21 738,4 млн грн), «Центренерго» – 100,4% (8 011,2 млн грн), «Дніпроенерго» – 106,4% (9 079,7 млн грн), «Донбасенерго» – 106,6% (3 127,1 млн грн), «Західенерго» – 105,2% (13 741,0 млн грн), «Східенерго» – 102,2% (7 395,2 млн грн), Харківська ТЕЦ-5 – 88,5% (1 347,5 млн грн), Київенерго (ТЕЦ) – 96,0% (2 913,9 млн грн), ПрАТ «Укргідроенерго» – 100,0% (3 142,1 млн грн), Нижньодністровська ГЕС – 227,8 тис. грн, інші електростанції – 91,4% (13 734,7 млн грн), у т.ч. теплоелектроцентралі – 99,3% (8 218,4 млн грн), виробники альтернативної е/е – 81,4% (5 458,6 млн грн), НЕК «Укренерго» - 108,4% (2 743,2 млн грн) від товарного відпуску енергії. **Всього виробникам е/е та НЕК плата склала 86,97 млрд грн при товарній продукції 85,73 млрд грн або 101,4%.**

Газопостачання, споживання та транзит природного газу. Ресурси природного газу в Україні за січень-квітень 2018 року склали **24,8 млрд куб.м** (за відповідний період 2017 року – 26,8 млрд куб.м).

За зовнішньоекономічними контрактами до України надійшло **29,9 млрд куб.м** природного газу (за відповідний період 2017 року – 35,3 млрд куб.м).

Споживачі України за цей період 2018 року використали **15,8 млрд куб.м** природного газу (за відповідний період 2017 року – 15,2 млрд куб.м).

Відбір природного газу з ПСГ за цей період **7,260 млрд куб.м** (за відповідний період 2017 року – 4,125 млрд куб.м).

За січень-травень 2018 року, за оперативними даними, протранспортовано через територію України (транзит) природного газу всього **34,889 млрд куб.м** (за відповідний період 2017 року – 38,25 млрд куб.м).

Імпорт газу за 5 місяців 2018 року склав **3,3 млрд куб. м.**

Розвиток галузей ПЕК та технічний стан підприємств

В електроенергетичній галузі, що належить до сфери управління Міненергівугілля України, освоєно **6623,4 млн грн** капітальних вкладень за січень-травень 2018 року, у тому числі за власні кошти підприємств (4351,56 млн грн) та інших джерел фінансування (2271,9 млн грн), що на **3527,9 млн грн** більше аналогічного показника 2017 року.

Профінансовано всього в галузь **7489,4 млн грн**.

Продовжуються роботи з будівництва Дністровської ГАЕС, реконструкції енергоблоків ТЕС, каскаду Дніпровських ГЕС, будівництва магістральних електромереж для видачі потужності блоків атомних електростанцій.

У вугільній галузі освоєно **9,4 млн грн** капітальних вкладень, що на 8,0% більше порівняно з аналогічним показником 2017 року.

З Державного бюджету на січень-травень 2018 року передбачено видатки за бюджетною програмою «Ліквідація збиткових вугледобувних та вуглепереробних підприємств» у сумі **192,3 млн гривень**.

Фактично у січні-травні 2018 року підприємствам, що знаходяться на стадії підготовки до ліквідації та ліквідації, а також з утримання водовідливних комплексів спрямовано **119,8 млн гривень**, у тому числі:

- шахти, які готуються до ліквідації – 33,6 млн. грн.,
- ДП "Укршахтгідрозахист" – 6,8 млн. грн.,
- ДП "ОК "Укрвуглереструктуризація" – 79,4 млн. грн.

Підсумки роботи підприємств ядерної енергетики та атомної промисловості за травень 2018 р.

Атомні електростанції. У травні 2018 року ДП «НАЕК «Енергоатом» вироблено **5 911,5 млн кВтг**, що на 1538,0 млн кВтг менше у порівнянні з відповідним періодом минулого року. Коефіцієнт використання встановленої потужності у травні 2018 р. становив **57,3%**, що на 14,9% менше показника 2017 р.

Частка АЕС у виробництві електроенергії в Україні у січні-квітні 2018 р. становила 49,0%. До Енергоринку за 5 місяців 2018 р. відпущено 33 436,6 млн кВтг електроенергії, що на 5 450,5 млн кВтг менше у порівнянні з відповідним періодом минулого року.

З початку 2018 р. зафіксовано 8 порушень у роботі АЕС (на РАЕС-1, ХАЕС-2, ЮУАЕС-1 та ЗАЕС-4). У відповідному періоді 2017 р. – 4 порушення (на РАЕС-2, на ЗАЕС-2). **Зазначені порушення не обліковуються за шкалою ІНЕС рівня 1.**

Паливна програма. У 2018 році заплановано здійснити: 18 поставок свіжого ядерного палива на енергоблоки українських АЕС, у тому числі 12 поставок – від АТ «ТВЕЛ» і 6 поставок - від компанії «Вестінгауз», забезпечити 5 рейсів з вивезення відпрацьованого ядерного палива.

У травні 2018 р. відбулось 2 поставки свіжого ядерного палива від компанії «Вестінгауз» та 1 поставка від АТ «ТВЕЛ», 1 вивезення відпрацьованого ядерного палива. З початку 2018 р. відбулось 3 поставки свіжого ядерного палива: 2 від компанії «Вестінгауз» і 1 від АТ «ТВЕЛ», 1 вивезення відпрацьованого ядерного палива.

Ремонтна кампанія.

Графіком ремонтів енергоблоків АЕС України у 2018 році заплановано виконати:

- закінчити 2 капітальні ремонти – ЗАЕС №6, ХАЕС №1 та 2 середні ремонти – РАЕС №1, 3;
- виконати 8 середніх ремонтів – ЗАЕС №1, 2, 4, 5; РАЕС №2; ЮУАЕС – №1, 2, 3 та 2 капітальні ремонти – РАЕС №4; ХАЕС №2;
- розпочати 3 середні ремонти – ЗАЕС №3, 6; ХАЕС №1 та 1 капітальний ремонт – РАЕС №1.

Станом на 07.06.2018 виконано:

- 5 планово-попереджувальних ремонтів – ХАЕС №1; ЗАЕС №2; 6; РАЕС №1; 2;
- 3 позапланових поточних ремонтів – ХАЕС №2; ЗАЕС №6.

Тариф на відпущену електроенергію, що виробляється на АЕС з 01.01.2018 становить **54,03 коп.** за 1 кВтг (без ПДВ) відповідно до постанови НКРЕКП від 28.12.2017 № 1488.

Товарна продукція. У травні 2018 р. вартість товарної продукції ДП «НАЕК «Енергоатом» становила 3633,94 млн грн., що на 419,93 млн грн. менше, ніж у травні 2017 р.

У травні 2018 р. з Енергоринку оплачено 4006,24 млн грн., що на 623,85 млн грн. більше, ніж у травні 2017 р. Відсоток оплати у травні 2018 р. склав – **110,25%**, у травні 2017 р. – 83,29%. З початку 2018 р. – 103,72%, з початку 2017 р. – 94,13%.

Заборгованість із заробітної плати станом на 05.05.2018 у компанії відсутня.

Підприємства атомно-промислового комплексу, які перебувають у складі ДК «Ядерне паливо»

ДП «СхідГЗК». У травні 2018 року вироблено **67,0 тонн уранового оксидного концентрату на суму 199,7 млн грн.**, що становить 100,0% виконання плану. У порівнянні з відповідним періодом 2017 р. продукції вироблено на 10,8 тонн менше. З початку 2018 року вироблено 528,7 УОК на суму 1621,6 млн грн., що порівняно з відповідним періодом минулого року на 85,5 тонн більше.

Заборгованість із заробітної плати станом на 05.05.18 на підприємстві відсутня.

ДП «Смоли». З початку 2018 року ДП «Смоли» вироблено 28,7 тонн основної продукції (іонообмінні смоли), що становить 95,7% виконання плану. У квітні та з початку 2017 року ДП «Смоли» не вироблялась основна продукція.

Станом на 07.06.18 заборгованості із виплати заробітної плати немає.

Ремонтна кампанія ТЕС, ТЕЦ і ГЕС, ГАЕС у 2018 році

Для забезпечення успішного проходження осінньо-зимового максимуму 2018-2019 рр. наказом Міністерства енергетики від 25.09.2017 № 622 «Про підготовку обладнання електростанцій і теплових мереж до надійної та ефективної роботи у 2018 році та в осінньо-зимовий період 2018/2019 року» (зі змінами) передбачено:

На **теплових електростанціях енергогенеруючих компаній** відремонтувати всіма видами ремонтів 67 (17229 МВт) енергоблоків, а саме:

- поточним ремонтом 41 (11085 МВт) енергоблоків;
- середнім ремонтом 10 (2459 МВт) енергоблоків;
- капітальним ремонтом 16 (3685 МВт) енергоблоків.

На **теплових електроцентралях** виконати всіма видами ремонти 9 (1670МВт) енергоблоків, 13 (2027 т/год) парових котлів, 6 (660 Гкал/год) водогрійних котлів та

10 (331,8 МВт) турбоагрегатів.

У **теплових мережах** виконати капітальний ремонт 10,66 км трубопроводів.

На **гідроелектростанціях** виконати капітальний ремонт і реконструкцію 36 (1802,10 МВт) гідроагрегатів.

Станом на 12.06.2018 відповідно до затвердженого графіку:

На **теплових електростанціях** енергогенеруючих компаній поточним ремонтом відремонтовано 19 (5 652 МВт) енергоблоків.

У ремонті перебувають 13 (3 172 МВт) енергоблоків, а саме:

- в поточному ремонті – 2 (610 МВт) енергоблока;
- в середньому ремонті – 5 (1 227 МВт) енергоблока;
- в капітальному ремонті – 6 (1 335 МВт) енергоблока.

В технічному переоснащенні (капітальний ремонт) в термін по 30.06.2018 знаходиться енергоблок ст. № 4 (300 МВт) Трипільської ТЕС та енергоблок ст. № 1 (175 МВт) Зміївської ТЕС в термін по 30.09.2018, та до 31.12.2018 енергоблок № 3 Трипільської ТЕС.

На **теплових електроцентралях** відремонтовано 2 (350 МВт) енергоблока, 1 (10 т/год) паровий котел та 1 (50 МВт) турбоагрегат.

На теплових електроцентралях в ремонті знаходяться 3 (610 МВт) енергоблока, 10 (1720 т/год) парових котлів, 2 (100 Гкал/год) водогрійних котлів та 3 (47,8 МВт) турбоагрегата.

На **гідроелектростанціях** виконано реконструкцію та капітальний ремонт 7 (319,5 МВт) гідроагрегатів. В реконструкції і капітальному ремонті знаходиться 5 (335,3 МВт) гідроагрегатів.

Станом на 07.06.2018 на **атомних електростанціях** виконано:

5 планово-попереджувальних ремонтів, з них:

- 2 капітальні ремонти – енергоблоків ЗАЕС №6 та ХАЕС №1;
- 3 середні ремонти – енергоблоків РАЕС №1, 2, ЗАЕС №2;
- 3 позапланових поточних ремонти енергоблоків ХАЕС №2, 1 і ЗАЕС №6;
- 1 плановий поточний ремонт – ЗАЕС № 2.

Станом на 07.06.2018 згідно з графіком ремонтів виконуються:

4 середніх ремонтів - енергоблока РАЕС № 3 (з 08.12.2017 до 04.08.2018), ЮУАЕС № 2 (з 09.02.2018 до 08.06.2018), ЗАЕС № 4 (з 11.03.2018 до 26.10.2018) та ЮУАЕС № 3 (з 07.04.2018 до 19.07.2018).

1 капітальний ремонт - ЗАЕС № 5 (з 14.05.2018 до 04.08.2018).

Зведені показники Інвестиційної програми ДП «НЕК «Укренерго» на 2018 рік

Капітальні інвестиції всього, враховуючи Держенергонагляд, - **2607,1 млн грн.**, у т.ч. за рахунок прибутку – 636,8 млн грн., амортизації – 691,8 млн грн., кредитних коштів – 1238,4 млн грн., доходів від іншої діяльності – 40,0 млн грн.; Держенергонагляд за рахунок амортизації – **4787 тис. грн.**

Передбачено на нове будівництво (ПС + ПЛ) всього – **1079,5 млн грн.**, технічне переобладнання та реконструкція об'єктів, придбання основних засобів – **1400,8 млн грн.**, проектні роботи майбутніх років, всього – **19956,3 тис. грн.**

Коефіцієнт використання встановленої потужності на блочному устаткуванні (енергоблоки потужністю 100, 150, 200, 250, 300 МВт) теплових електростанцій (ТЕС та ТЕЦ)

Коефіцієнт використання встановленої потужності за 5 місяців 2018 року порівняно з аналогічним періодом минулого року збільшився на 4,3% та складає 23,8%. Найвищий коефіцієнт використання встановленої потужності за звітний період мають блоки потужністю 150 МВт – 42,7 % (у 2017 році – 34,6 %). По блокам потужністю 250 МВт коефіцієнт використання встановленої потужності за звітний період – 41,6 % (у 2017 році – 39,1 %), по блокам потужністю 200 МВт – 38,1 % (у минулому році – 33,3 %), по блокам потужністю 100 МВт – 30,3 % (у минулому році – 32,9 %), по блокам потужністю 300 МВт – 20,3 % (у 2017 році – 16,3%).

Збільшився коефіцієнт використання встановленої потужності по генкомпаніях: по ТОВ «ДТЕК Східенерго» на 1,9 %, по ПАТ «ДТЕК Дніпроенерго» на 3,0 %, по ПАТ «ДТЕК Західенерго» на 2,7 %, по ПАТ «Центренерго» на 5,1 %, по ПАТ «Донбасенерго» на 32,3 %.

Питомі витрати умовного палива на відпуск електроенергії по тепловим електростанціям, які звітують Міненерговугілля

Питомі витрати умовного палива на відпуск електроенергії по тепловим електростанціям генкомпаній України за 5 місяців 2018 року складають **405,2 г/кВтг**, що на **2,3 г/кВтг** більше, ніж за відповідний період 2017 року (402,9 г/кВтг).

Питомі витрати умовного палива на відпуск електроенергії по ТЕС України (ТЕС ГК та ТЕЦ) складають за п'ять місяців 2018 р. **386,4 г/кВтг**, що більше в порівнянні з відповідним періодом минулого року на **4,2 г/кВтг**.

Середньомісячна заробітна плата

За січень-квітень 2018 року розмір середньомісячної заробітної плати штатного працівника на підприємствах, що належать до сфери управління Міненерговугілля України, у розрізі галузей становить:

- електроенергетика – 10416 грн. *(збільшення до відповідного показника 2017 р. становить 23,9%);*
- атомно-промисловий комплекс – 17211 грн. *(більше на 28,0);*
- нафтогазовий комплекс – 7633 грн. *(більше на 21,9 до показників державних підприємств нафтогазового комплексу, що належать до сфери управління Міненерговугілля);*
- вугільна галузь – 9527 грн. *(більше на 31,4% для вугледобувних підприємств, що розташовані на території, яка контролюється владою України).*

Заборгованість з виплати заробітної плати станом на 01.06.2018 року на підприємствах, що належать до сфери управління Міненерговугілля України і що розташовані на території, яка контролюється українською владою, загальна заборгованість із виплати заробітної плати становить **190,8 млн грн** і збільшилась відносно заборгованості на 01.06.2017 р. на **46,0 млн грн (або на 31,8%)**, у тому числі: електроенергетична галузь – збільшилась на 15 063,9 тис. грн (на 136,3%); атомно-промисловий комплекс – зменшилась на 3 602,6 тис. грн (на 65,0%); вугільна галузь – збільшилась на 35 710,6 тис. грн (на 28,9%); нафтогазовий комплекс – зменшилась на 1 086,1 тис. грн (на 22,8%).

Інформація з підприємств, що розташовані на території, яка не контролюється українською владою, відсутня.

Технологічні витрати електроенергії в електричних мережах

За січень-травень 2018 року **загальні технологічні витрати** електроенергії на її транспортування електричними мережами Міненерговугілля всіх класів напруг склали **7,3 млрд кВтг** або **11,8 %** від загального відпуску електроенергії в мережу. У порівнянні із аналогічним періодом 2017 р. відбулося їх збільшення на **0,2 млрд кВтг**, або на **0,2 в.п.** (7,1 млрд кВтг або на 11,6 % у минулому році).

Нормативна (технічна) складова технологічних витрат електроенергії по Міненерговугілля за 5 місяців 2018 рік становила **8,41 млрд кВтг** або **13,6%** від загального відпуску електроенергії в мережу, у порівнянні з минулим роком збільшилась на **0,06 млрд кВтг** або на **0,7%** у порівнянні з минулим роком (8,35 млрд кВтг або 13,6% у минулому році).

Понаднормативна (нетехнічна) складова технологічних витрат за п'ять місяців 2018 року по Міненерговугілля складала – 1,1 млрд кВтг або -1,9% від загального відпуску електроенергії в мережу (-1,2 млрд кВтг або -1,9% у минулому році). За рахунок виконання організаційно-технічних заходів зі зниження технологічних витрат електроенергії в електричних мережах 0,38-800 кВ Міненерговугілля за 5 місяців 2018 року заощаджено **70,9 млн кВтг** електроенергії (**79,1 млн кВтг** за відповідний період минулого року).

Експорт електроенергії, вугілля, нафтопродуктів

За січень-травень 2018 року на **експорт передано 2604,3 млн кВтг електроенергії**, що на 14,1 млн кВтг або на 0,5% менше, ніж за 5 місяців 2017 р. За фактичними даними, 2604,3 млн кВтг експортовано до країн Східної Європи.

За 5 місяців 2018 р. територією України протранспортовано (транзитом) **34,9 млрд кубометрів природного газу** (за цей період 2017 р. – 38,25 млрд куб. м).

Станом на 01.06.2018 року в українських підземних сховищах знаходилось **9,56 млрд куб. м природного газу**, що на 0,480 млрд куб. м, або на 4,8% менше порівняно з показником на цей час 2017 року.

Протягом 5 місяців 2018 року обсяг транспортування нафти підприємствами магістральних нафтопроводів склав **5924,9 тис. тонн** і порівняно із аналогічним періодом 2017 р. зменшився на 391,0 тис. т (або на 6,2 %), а транзитом до країн Західної Європи (Словаччини, Угорщини, Румунії, Польщі, Молдови) склав **5083,9 тис. тонн**, що на 470,7 тис. т (або на 8,5%) менше порівняно із аналогічним показником 2017 р., для потреб України – більше на 79,7 тис. т (або на 10,5%) і склало **841,0 тис. тонн**.

За січень-травень 2018 року частка транзитного обсягу перекачки нафти в загальному обсязі нафтоперекачування становила 85,8%, а частка нафтоперекачування на нафтопереробні підприємства України відповідно – 14,2%.

**ОГЛЯД УКРАЇНСЬКИХ ЗМІ
З ПРОБЛЕМ ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ
з 16 до 30 червня 2018 р.**

(“Голос України”, “Урядовий кур’єр”, “ЗЕРКАЛО НЕДЕЛИ. Україна”, “ДЕНЬ”, “КП в Украине”, “ДЕЛОВАЯ СТОЛИЦА”, “Сегодня”, “Україна молода”, “Факты”, “Капитал”, “Вечерние Вести”, “Свобода”, “Атомник України”, а також електронні ЗМІ: УКРІНФОРМ, Інтерфакс-Україна, УНІАН, Енергореформа, ЛІГАБізнесІнформ, Українські новини, Бизнес.Цензор.Нет, Левый берег, UA Energy, Капитал, ГлавКом, РБК-Украина та ін.)

ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ

«ДЕНЬ», 21.06.2018

«ПІВНІЧНИЙ ПОТІК-2»: формула війни чи миру?

**Олександр Домбровський, в.о. голови Комітету
Верховної Ради України з питань ПЕК,
ядерної політики та ядерної безпеки**

У нашого світу — дуже глибока і складна історія. Історія, яка завжди була пов’язана з війною як головним інструментом експансії, захоплення чужих територій чи майна. Саме війна історично звеличувала одні країни і змивала з географічних мап інші.

Ті, хто бажав стати або залишитися «великими», завжди створювали союзи, аби відібрати і розділити чужі ресурси. Так і сьогодні Німеччина, Австрія і Росія відтворили свій історичний альянс, аби переділити енергетичний ринок ЄС, зокрема, й за рахунок України. І цей переділ завуальовано назвали «Норд Стрим-2».

Гібридні формули гібридної війни

В минулому столітті міцно увійшло в ужиток поняття «війна за енергетичні ресурси». Спочатку — за вугілля, потім — за нафту, а сьогодні — за газ. Це слугувало потужним поштовхом створення нової зброї — енергетичної.

Сьогодні формула війни стала гібридною, об’єднуючи у своїй складній системі «глобальних нелінійних» рівнянь найсучасніші досягнення людства і використовуючи їх у найцинічніший спосіб. Енергетична матриця цієї гібридної формули війни є однією з головних у сьогоднішньому світі, що постійно воює.

І саме енергетичні ресурси і шляхи їхнього доправлення стали сьогодні визначальними у формуванні геополітичних альянсів, стратегій та програм.

Акціонерні товариства війни: старі союзники, старі вороги

Будь-яка війна потребує великих витрат, але в разі перемоги вона покриває їх із лишком і дає переможцеві величезні доходи.

Це майже як інвестувати в дуже ризикований проект, у разі успіху якого переможець отримує все або переможці ділять усе. Зокрема — і політичний вплив на тих, кого вони перемогли. І, відповідно, — ресурси переможених.

«Норд стрим-1 і 2» — це стратегічний енергетичний союз між Німеччиною, Росією та Австрією щодо поділу європейських енергетичних ринків і шляхів доправлення енергії. Союз, який має глибоке історичне коріння в Європі. Союз, який неодноразово змінював політичну мапу Європи. Але, зрештою, завжди призводив до трагічного військового протистояння між самими учасниками союзу.

Перша світова війна розвела вчорашніх союзників по різні сторони лінії фронту: Австрію і Німеччину — по один бік, Росію — по інший.

Внаслідок війни припинили своє існування чотири імперії: Російська, Австро-Угорська, Османська та Німецька.

За великим рахунком, хоч би як це подобалося нашим європейським партнерам, «Норд стрим-1 і 2» — це енергетичний пакт Молотова — Ріббентропа на початку XXI століття. Лишень об'єктом тепер є Україна, а предметом поділу не територія, а український енергетичний потенціал.

Енергетичні ресурси і геополітичний вплив

Підсилити геополітичний вплив Берліна на членів Європейського Союзу можна лише за рахунок додаткових ресурсів. І Німеччина розглядає «Норд стрим-1 і 2» як один з головних і дуже важливих «підсилювачів».

Зрозуміло, що роль потужного енергетичного хаба дає серйозний шанс на посилення ролі регіонального економічного лідерства. А, відповідно, — економічного і політичного впливу та інтеграції.

Це, до речі, важливо і для Туреччини, яка претендує на роль потужного енергетичного євразійського хаба і на свій особливий вплив на Близькому Сході в контексті політики президента Ердогана щодо відтворення «великої Османської імперії».

З одного боку – анексія Росією Криму і політичні переслідування кримських татар, з другого – енергетична дружба з Росією і будівництво «Турецького потоку-1» і «Турецького потоку-2». В обох випадках Москва дуже професійно підіграє амбіціям Німеччини і Туреччини, розв'язуючи при цьому свої дуже важливі геополітичні завдання як у Європі, так і в Азії.

Європейські цінності чи прибуток для обраних?

Яку Україну хочуть позбавити енергетичної безпеки і незалежності?

Україну, яка в односторонньому порядку відмовилася від ядерної зброї і довірила свою долю підписантам Будапештського меморандуму, один з яких анексував частину української території, грубо й цинічно порушивши всі міжнародні норми і правила.

Україну, молодь якої вийшла на Майдан, аби захистити не просто свою європейську перспективу, а й загальні європейські цінності в Україні.

Тому ми все бачимо, все розуміємо і готуватимемося захищати свою країну від чужої енергетичної зброї, навіть якщо на ній стоятиме штамп «зроблено Росією для Європи»!

<http://m.day.kyiv.ua/uk/article/ekonomika/pivnichnyu-potik-2>

«ЗЕРКАЛО НЕДЕЛИ. Украина», 23.06.2018

Мировые рынки нефти и газа: риски и возможности для Украины

Сергей Сапегин, директор Научно-технического центра «Психея», канд. техн. наук

Геннадий Рябцев, ведущий научный сотрудник

Национального института стратегических исследований,

доктор наук по государственному управлению

На протяжении всего периода независимости Украина была вынуждена импортировать топливно-энергетические ресурсы.

В конце 1990-х государственная политика в сфере обеспечения потребителей

топливом доходила до абсурда. И хотя сегодня Украина не меняет российское дизельного топливо на трубы, а туркменистанский газ — на новогодние елки (как это было в начале 2000-х), **только в 2013–2017 гг. и только на ввоз углеводородов она потратила 67 млрд долл.**

Астрономический порядок этой величины, умноженный на сложность топливных рынков и запутанный характер их взаимосвязи, **привел к появлению многочисленных мифов, заботливо создаваемых и поддерживаемых отечественными бизнесменами и политиками.**

Поэтому почти не опровергаемыми стали тезисы о том, что на товарных биржах торгуют нефтью, углеводороды в мире дорожают, поскольку сокращается их добыча, цены газа в Украине определяются нефтяными котировками, стоимость нефтепродуктов можно уменьшить вдвое, а альтернативы ценовому "импортному паритету" нет.

И если раньше в публичных дебатах существовал предел, и отраслевых экспертов критиковали только их коллеги, то сегодня невежество не мешает собеседникам спорить так, как будто они ученые-исследователи. И попытки специалистов доказать свою правоту наталкиваются на насмешливые требования привести больше "доказательств", хотя оппонент не всегда понимает, как они должны выглядеть.

Осознавая это, все же попробуем усомниться в некоторых мифах.

Миф первый: "На мировых биржах торгуют нефтью"

Миф второй: "Углеводороды в мире дорожают, поскольку сокращается их добыча"

Миф третий: "Нефтяные котировки определяют цену газа в Украине"

Миф четвертый: "Цены на бензин в Украине можно уменьшить вдвое"

Миф пятый: "Ничего изменить нельзя"

Принцип государственного суверенитета на природные ресурсы (закрепленный в резолюции Генеральной Ассамблеи ООН №1803 от 1962 г. и в статье 18 Договора к Энергетической Хартии 1994 г.) оставляет за всеми суверенными государствами право решать, каким образом распоряжаться своей ресурсной рентой:

— или изъять ее полностью при реализации собственных энергоресурсов (продавая их на внутреннем и внешнем рынках по ценам замещения);

— или "обменивать" ее на товарные (бартер) и/или нетоварные (политические) уступки;

— или передать ее часть гражданам как социальную дотацию, продавая ресурсы на внешнем рынке по ценам замещения, а на внутреннем — по стоимости производства или ниже, компенсируя убытки за счет экспорта.

А значит, чтобы не импортировать вместе с нефтью и газом их спекулятивные составляющие, следует:

— сосредоточиться на разработке собственных запасов углеводородов;

— "отвязываться" от формул, которые их учитывают, формируя собственные торговые площадки, вводя для них четкие и прозрачные правила и ограничения;

— содействовать развитию рынков энергетических ресурсов, способных

компенсировать нехватку собственных углеводородов.

З повним текстом аналітичної статті «Мировые рынки нефти и газа: риски и возможности для Украины» можна ознайомитися на сайті: https://zn.ua/energy_market/mirovyye-rynki-nefti-i-gaza-riski-i-vozmozhnosti-dlya-ukrainy-287409_.html

Додаткова інформація на цю тему – Новое время (сайт), 14.06.2018, Енергетичний ринок змінюється. Що має робити Україна, Ольга Босак.

Найбільш потужні нафтогазові компанії визнають, що енергетичний зсув різко змінює усю галузь. Геополітичні та кліматичні ризики вимагають від компаній та урядів нових енергетичних рішень

Зміни клімату, технологій та бізнес-моделей – це чинники, які протягом кількох останніх років спричинили хвилю трансформації енергетичних ринків по всьому світу. Європа відповіла змінами в державному регулюванні енергетичної галузі. Компанії, у свою чергу, почали змінювати свої бізнес-стратегії та операційні моделі.

Горючі корисні копалини – вугілля, нафта та газ – найпоширеніше джерело енергії, що сьогодні задовольняють понад 80% світових потреб в енергії. Це факт. Та водночас слід констатувати, що у 2017 році інвестиції у відновлювані джерела енергії збільшилися приблизно вдвічі (\$241,6 млрд, не включаючи велику гідроенергетику) в порівнянні з інвестиціями у виробництво видобувного палива. **Роль природного газу, зокрема для електроенергетики, залишається великою. Протягом останніх чотирьох років у Європі попит на газ зростає.**

Ці глобальні тенденції формують і будуть продовжувати формувати енергетичну галузь протягом найближчих 10 років. Такі нафтогазові гіганти, як **Equinor, E.ON та Shell** готуються до нової реальності.

Протягом 8 років ціна акцій найбільшої німецької енергокомпанії E.ON впала більше, ніж 75%. Підприємство, що постачає електрику, газ і воду понад 20 мільйонам споживачів, відреагувало наступним чином: там збільшили інвестиції у відновлювальну енергетику, а також відшліфовували свої конкурентоздатні технічні компетенції.

... відбулася зміна назви норвезької компанії **Statoil**, головним акціонером якої є уряд. Тепер вона називається **Equinor**. Голова правління компанії **Джон Ерік Райнгардсен** пояснив: «У такий спосіб компанія підтримала мету розширення свого енергетичного бізнесу. Триває найбільший перехідний період, який коли-небудь спостерігали наші сучасні енергетичні системи. Ми прагнемо бути на передовій цього розвитку. Назва "Equinor" відображає постійні зміни та підтримує затверджену у минулому році стратегію, яка завжди була безпечною, високо поцінованою та низько вуглецевою».

Що може дозволити нашим українським енергетичним підприємствам іти в ногу з тими компаніями, які успішно адаптуються до нових реалій? З боку держави необхідно створити комфортні умови для розвитку енергетичного бізнесу. Збільшення прибутковості українських компаній матиме позитивний вплив на наповнення державного бюджету, збільшення ВВП, зростання економіки. Ефективне державне регулювання енергетичної галузі може позитивно вплинути на те, як підприємства ведуть бізнес та, зокрема, на практики корпоративного урядування. Бізнес-структури компаній повинні мати можливість адаптуватися до змінного глобального середовища. Компанії повинні мати можливість використовувати цифрові інновації. Оскільки відновлювані джерела

енергії отримують все більшу частку ринку, нафтогазові компанії мають розширювати свої бізнес-портфоліо – якщо вони, звісно, хочуть у найближчому майбутньому залишатися на передовій.

Енергетичний світ стоїть перед новими викликами.

«А и Ф в Украине», 28.06-04.07.2018

РАЗДЕЛЕННЫЕ И УБЫТОЧНЫЕ: УПАДОК ШАХТ КАК ПОЛИТИЧЕСКОЕ ОРУЖИЕ

*Почему Украине важно сохранить угледобычу в сложных
для отрасли условиях*

**И.Ванда, А.Ветрова,
Д.Писаренко. И.Кингсман**

Чтобы удовлетворить потребности теплогенерации, Украина сегодня вынуждена закупать уголь в ЮАР и США. Но поставлять его с собственных шахт гораздо дешевле, однако этому мешает война на Донбассе. Для того чтобы наши теплогенерирующие компании работали как часы, а шахтеры вовремя получали зарплату, правительство разработало целый ряд мер. Правда, некоторые из них не приносят ожидаемого эффекта. Чем и пользуются те, кто хочет раскачать лодку.

СТУК КАСОК

В Украине сосредоточено 4% мировых запасов угля. До 2013 г. на Луганскую область приходилось 43% его добычи, на Донецкую – 27%, на Днепропетровскую – 23%. На Львовскую и Волынскую суммарно - около 7%. До начала конфликта на востоке ежегодно на гора выдавалось около **72-85 млн тонн «чёрного золота»**, в стране работало **160 шахт**. Однако после начала военных действий уровень угледобычи упал втрое из-за того, что 65% из 95 шахт Донбасского бассейна оказались на неподконтрольной территории. В ответ на торговую блокаду ОРДЛО, начавшуюся в 2016 году, боевики присвоили себе украинские шахты. В итоге, **в 2017 г. наши шахтеры добыли всего 34,9 млн тонн угля.**

В результате, Украина стала зависимой от импорта угля. По словам главы Минэнергоугля **Игоря Насалика**, в 2017 г. отечественные теплогенерирующие компании законтрактовали около **4,7 млн тонн антрацита из ЮАР** и собирались получить около **2,5-3 млн тонн антрацита из США**. Что было временной, но усугубляющей ситуацию в отрасли мерой, подменяющей реформу углепрома. Между тем, рост задолженности по зарплатам горняков провоцирует периодические митинги под стенами Верховной Рады. **Должны шахтёрам очень много – до 800 млн грн.**

Кроме возврата долгов 19 июня у парламента они требовали принятие законопроекта № 8362 «О внесении изменений в закон «О государственном бюджете Украины на 2018 г. относительно надлежащего финансового обеспечения госсектора угольной отрасли». Предлагается реформирование угольной промышленности на **2,8 млрд грн**. Мирного пикетирования шахтёрами в последний раз не получилось. Пострадали двое митингующих и восемь полицейских. Как отметил позже глава Независимого профсоюза **Михаил Волюнец**, у людей «сдали нервы».

«Требования шахтеров справедливы, каждый труд должен быть оплачен. Тем более, когда это работа – часть энергетической безопасности Украины. А ведь в

2017 г. импорт угля составил 5,88 млн т из 24 млн т, потреблённых украинскими ТЭС и ТЭЦ. Однако без полноценной программы поддержки угольной отрасли говорить о росте добычи угля нельзя – говорит член Наблюдательного Совета Института энергетических стратегий **Юрий Корольчук**. – Шахтеры уже давно не совершали массовых «вылазок» в столицу».

По мнению эксперта **Владимира Фесенко**, в протестах под Радой 19 июня чётко прослеживались элементы провокаций.

НУЖНЫ СРОЧНЫЕ МЕРЫ

Александр Паращий, руководитель аналитического департамента инвесткомпания Concorde Capital: «Пока себестоимость добычи угля на государственных шахтах, в том числе Львовско-Волынского бассейна, не позволяет им ни конкурировать с частными шахтами, ни получать достаточно денег, чтобы инвестировать в развитие. Государство должно предпринять срочные меры, чтобы это изменить. Это – приватизация таких шахт или реструктуризация, которая определит перспективные шахты от тех, которые никогда не смогут стать прибыльными. Об этом уже говорится лет десять, но пока ничего конкретного сделано не было. Нельзя издеваться над шахтерами, над госбюджетом, который страдает от таких неэффективных производителей. В то же время, энергетика нуждается в увеличении добычи угля.

В любом случае, придется импортировать как уголь газовой группы, так и антрацитовый уголь».

ПОЛЗУЧАЯ КАТАСТРОФА

На неподконтрольной Украине территории Донбасса расположено много шахт, которые сейчас затапливаются грунтовыми водами. Пострадают от этого все.

Как отмечает замминистра по вопросам временно оккупированных территорий и внутренне перемещенных лиц Украины **Георгий Тука**, в ОРДЛО идет неконтролируемое затопление шахт.

Но технологии водоотвода шахтных вод очень дорогостоящие, и боевики вряд ли используют их, а украинские власти повлиять на ситуацию там не могут.

При этом, по данным министра экологии Украины **Остапа Семерака**, на неподконтрольной территории полностью затоплены и не подлежат восстановлению 36 угольных шахт.

ЗАКРЫТЬ НЕЛЬЗЯ СПАСТИ

В ситуации кризиса остро встал вопрос реформирования угольной отрасли. Украина стала зависимой от импорта угля. Это можно преодолеть только путем перехода на газовую группу угля, добываемого в Украине. Именно для этого Центрэнерго и ДТЭК и переводят блоки ТЭС с антрацита на газовый уголь.

Стратегию развития угольной отрасли до 2020 г. Кабмин утвердил ещё в мае 2017 г. По словам главы Минэнергоугля **Игоря Насалика**, её цель – это увеличение добычи угля с одновременным полным переводом шахт на бездотационность и самокупаемость.

«У нас задолженность с 2016 г. более 18 млрд грн. Не может финансироваться открытие новых лав, нет механизма. Что касается себестоимости угля: если за последние пять лет ни копейки не было направлено на модернизацию шахт, то очевидно, что выпуск продукции будет уменьшаться», - отметил И.Насалик. **В 2017 г. в Украине закрылось пять убыточных шахт.**

По словам вице-президента Еврокомиссии Мароша Шефчовича, Евросоюз готов помочь Украине закрыть отработанные и опасные шахты.

«Я поздравляю Украину с заданиями по декарбонизации экономики, включенными в стратегию развития до 2035 г. Это означает осторожный подход к решению проблемных вопросов угольной промышленности, включая закрытие неэффективных и опасных шахт. Это еще одна сфера, где ЕС может помочь», - заявил вице-президент ЕК.

ЗАГАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЕНЕРГЕТИКИ

Економічна правда, Бизнес.Цензор.Нет, Энергореформа, 14.06.2018

ЄБРР виділить Україні 250 мільйонів євро на розвиток енергетики

Європейський банк реконструкції і розвитку готує нову програму для підтримки розвитку відновлюваної енергетики в Україні, повідомляється на сайті банку.

Нова програма називається **USELF-III** і передбачає виділення кредиту в розмірі 250 млн євро.

Мета програми - допомогти Україні досягти 11% споживання електроенергії з відновлюваних джерел енергії до 2020 року, як це передбачається Національним планом дій з відновлюваної енергії. Нова програма замінить діючу програму USELF, термін дії якої закінчується 30 червня 2018 року.

Відзначається, що ЄБРР вже профінансував українські проекти альтернативної енергетики на суму понад 100 млн євро.

Нагадаємо, Європейський банк реконструкції та розвитку виділив Україні 25,9 мільйона євро на будівництво трьох сонячних електростанцій на Вінниччині.

Інформація на цю тему – Західна інформаційна корпорація, УНІАН, 20.06.2018 «Семерак: Французи готові інвестувати €1 млрд у сонячну електростанцію в Чорнобилі». Електронні вісті, 26.06.2018 «В "зелену" енергетику України за последние четыре года инвестировали \$500 млн». Терминал, Facebook, 25.06.2018 «Основними бар'єрами для розгортання відновлювальних джерел енергії є інституційні та ринкові бар'єри – Н. Бойко».

Енергореформа, Терминал (сайт издания), 14.06.2018

Гендиректор ДТЭК Сети Иван Гелюх выбран сопредседателем координационной группы операторов распределительных сетей Энергосообщества

Генеральный директор ДТЭК Сети **Иван Гелюх** выбран сопредседателем координационной группы операторов распределительных сетей электроэнергетики Европейского энергетического сообщества (Co-chairperson of ECDSO-E of the Energy Community) в рамках 23-го энергетического форума Европейского энергетического сообщества, который состоялся 6 июня в Афинах.

«Сегодня все дистрибуционные компании в Украине находятся на этапе трансформации. ДТЭК первым системно изменяет бизнес в соответствии с требованиями нового закона Украины «О рынке электроэнергии», преобразовывает облэнерго в современные компании по поставке и распределению электроэнергии.

Работа в координационной группе операторов распределительных сетей электроэнергетики позволит ДТЭК получить ценные знания и опыт, реформировать собственную энергетическую инфраструктуру и способствовать изменениям на национальном уровне» – отметил генеральный директор ДТЭК Сети Иван Гелюх.

По его мнению, взаимодействие ДТЭК с Европейским энергосообществом также поможет компании сформировать наиболее эффективные решения и сервисы для клиентов компании.

Напомним, **Европейское энергетическое сообщество (The Energy Community)** – это объединение между Европейским союзом и рядом стран, подписавших Энергетическую хартию. Хартия создавалась как механизм сотрудничества между Западной и Восточной Европой по энергетическим вопросам, ее подписала 51 страна Европы и Азии. Стороны, подписавшие документ, обязуются стремиться к созданию более широкого европейского энергетического рынка и повышению эффективности функционирования глобального энергетического рынка совместными или скоординированными действиями в соответствии с Хартией. **Украина вошла в Европейское энергетическое сообщество 24 сентября 2010 год.**

Новое время (сайт), 14.06.2018

Енергетичний ринок змінюється. Що має робити Україна

Ольга Босак

Найбільш потужні нафтогазові компанії визнають, що енергетичний зсув різко змінює усю галузь. Геополітичні та кліматичні ризики вимагають від компаній та урядів нових енергетичних рішень

Зміни клімату, технологій та бізнес-моделей – це чинники, які протягом кількох останніх років спричинили хвилю трансформації енергетичних ринків по всьому світу. Європа відповіла змінами в державному регулюванні енергетичної галузі. Компанії, у свою чергу, почали змінювати свої бізнес-стратегії та операційні моделі.

Горючі корисні копалини – вугілля, нафта та газ – найпоширеніше джерело енергії, що сьогодні задовольняють понад 80% світових потреб в енергії. Це факт. Та водночас слід констатувати, що у 2017 році інвестиції у відновлювані джерела енергії збільшилися приблизно вдвічі (\$241,6 млрд, не включаючи велику гідроенергетику) в порівнянні з інвестиціями у виробництво видобувного палива. **Роль природного газу, зокрема для електроенергетики, залишається великою. Протягом останніх чотирьох років у Європі попит на газ зростає.**

Ці глобальні тенденції формують і будуть продовжувати формувати енергетичну галузь протягом найближчих 10 років. Такі нафтогазові гіганти, як **Equinor, E.ON та Shell** готуються до нової реальності.

Протягом 8 років ціна акцій найбільшої німецької енергокомпанії E.ON впала більше, ніж 75%. Підприємство, що постачає електрику, газ і воду понад 20 мільйонам споживачів, відреагувало наступним чином: там збільшили інвестиції у відновлювальну енергетику, а також відшліфували свої конкурентоздатні технічні компетенції.

...відбулася зміна назви норвезької компанії **Statoil**, головним акціонером якої є уряд. Тепер вона називається **Equinor**. Голова правління компанії **Джон Ерік Райнгардсен** пояснив: «У такий спосіб компанія підтримала мету розширення свого

енергетичного бізнесу. Триває найбільший перехідний період, який коли-небудь спостерігали наші сучасні енергетичні системи. Ми прагнемо бути на передовій цього розвитку. Назва "Equinor" відображає постійні зміни та підтримує затверджену у минулому році стратегію, яка завжди була безпечною, високо поцінованою та низько вуглецевою».

Що може дозволити нашим українським енергетичним підприємствам іти в ногу з тими компаніями, які успішно адаптуються до нових реалій? З боку держави необхідно створити комфортні умови для розвитку енергетичного бізнесу. Збільшення прибутковості українських компаній матиме позитивний вплив на наповнення державного бюджету, збільшення ВВП, зростання економіки. Ефективне державне регулювання енергетичної галузі може позитивно вплинути на те, як підприємства ведуть бізнес та, зокрема, на практики корпоративного урядування. Бізнес-структури компаній повинні мати можливість адаптуватися до змінного глобального середовища. Компанії повинні мати можливість використовувати цифрові інновації. Оскільки відновлювані джерела енергії отримують все більшу частку ринку, нафтогазові компанії мають розширювати свої бізнес-портфоліо – якщо вони, звісно, хочуть у найближчому майбутньому залишатися на передовій.

Енергетичний світ стоїть перед новими викликами.

Mind.ua, Енергореформа, 14.06.2018

Европейский энерготренд: готова ли Украина развивать энергетику на уровне с Европой

Инна Коваль

Украина готовится войти в единую энергосистему Европы: уже через год, в июле 2019-го, должен заработать свободный рынок электроэнергии, где производители смогут предлагать свои мощности потребителям, а остальные – выбирать лучшие варианты.

В 2020 году необходимо обеспечить интеграцию наших электросетей в европейскую энергосистему в рамках специализированной программы ENTSO-E, чтобы украинские сети могли работать в едином режиме с европейскими. Это значит – свободные взаимные перетоки электроэнергии в обоих направлениях, если любая из сторон этого потребует.

Сейчас в Европе идет кардинальное изменение баланса производства электроэнергии – старые углеводородные и угольные мощности меняются на альтернативные источники, такие как солнечные, ветровые и электростанции на биомассе. Условия сокращения «грязной генерации» прописаны в Парижском соглашении по сохранению климата, которое поддержали более 100 стран мира.

В Украине, согласно Энергостратегии-2035, за развитие «зеленой» энергетики отвечает государственный регулятор НЭК «Укрэнерго». А это значит, что, кроме выдачи разрешений на строительство новых «зеленых» мощностей, НЭК должна обеспечить и «стабильность энергосистемы», то есть устойчивую работу общей системы независимо от набора источников электроэнергии, которые поставляют энергию в сеть.

Как Европа обеспечивает стабильность своих энергосистем?

В Киеве собрались ведущие европейские энергетики, которые в электроэнергетической ассоциации мирового уровня – **CIGRE**, объединяющей до

100 стран мира, представляют одну из составляющих – **Региональный совет стран Юго-Восточной Европы, SEERC**. В совет вошли Австрия, Босния и Герцеговина, Греция, Италия, Косово, Македония, Украина, Румыния, Сербия, Словакия, Словения, Турция, Хорватия, Чехия и Черногория.

Страны Юго-Восточной Европы имеют разный уровень развития «зеленой» энергетики, однако все они уже успели составить технические «союзы» и «конгломераты», чтобы обеспечить стабильность своих энергосистем.

Самое интересное, что эти «союзы» и «конгломераты» складывались не только в рамках одной страны, но и по географическому принципу – то есть объединялись различные регионы разных стран, которые могли оптимально обеспечить сочетание основных и вспомогательных источников электроэнергии, быстро заменять друг друга.

Как выяснилось во время докладов, сегодня в юго-восточном подразделении SEERC нет абсолютно энергетически независимых и сбалансированных стран. Однако поражает многочисленность сочетания «зеленых» и обычных источников вроде газовых, нефтяных и угольных энергоблоков.

Для понимания, насколько Украина отстала от европейского развития энергосистем, необходимо ознакомиться с картой электроэнергетических мощностей по каждой из областей. **Эта интерактивная карта есть на сайте «Укрэнерго».**

В идеале она должна показывать общее количество генерирующих мощностей в каждой области, техническую сеть распределения этих мощностей и свободные мощности, которые могут быть переданы потенциальным инвесторам, которые хотят подключить новые источники – «зеленые» или обычные, углеводородные.

В большинстве стран мира есть такие карты. Они работают в интерактивном режиме, чтобы инвесторы имели возможность оценить перспективы строительства предприятий, подключение и потребления. А вот в Украине такой карты нет.

Из 25 областей Украины только шесть облэнерго предоставили централизованные данные относительно общего количества мощностей и свободных ячеек для подключения. Остальные 19 областей считают эту информацию закрытой и не желают передавать ее в открытый доступ. **«Укрэнерго» вынуждено собственными силами проводить аудит энерго мощностей и высчитывать места и объемы для свободного подключения потенциальных инвесторов генерации.** По крайней мере, **Всеволод Ковальчук** обещал в ближайшее время заполнить всю карту. В «Укрэнерго» данные есть, но их нужно обработать.

Почему в Украине нет карты свободных мощностей?

Нежелание владельцев облэнерго раскрывать технические мощности своих сетей говорит о том, что они используют эту информацию для вымогательства дополнительных денег у потенциальных инвесторов и потребителей. Так, СМИ неоднократно писали, что за подключение новых систем потребителям приходится платить в качестве взятки по несколько тысяч, а то и десятков тысяч долларов.

Представители облэнерго уверяют, что все мощности уже используются, поэтому нет возможности подключить дополнительные, и нужно строить новые сети. Было бы очень интересно посмотреть статистику строительства новых электросетей, хотя бы за последние 10 лет. Она должна храниться в НКРЕКУ, и станет особенно интересной, когда комиссия будет утверждать РAB-тарифы.

В Европе строят много небольших мобильных станций – солнечных, ветровых

или на биомассе, а в Украине преобладают крупные парки на сотни мегаватт, и строят их, как правило, либо владельцы облэнерго и угольной генерации, либо компании, к ним приближенные.

Так что об «озеленении» нашей генерации, по большому счету, речь пока не идет. Тем более что наши бизнесмены не готовы воспринимать современные европейские смарт-решения в управлении энергосетями. По крайней мере, **ни один из наших крупных «зеленых» инвесторов на выступил со своими предложениями относительно будущей балансировки объединенной энергосистемы Украины без привлечения атомной и угольной генерации.**

ГолосUa, 15.06.2018

**Невозможно определить обоснованность тарифов без аудита затрат – эксперт
Ирина Черныш**

Невозможно определить экономическую обоснованность тарифов без аудита затрат, поскольку все права сосредоточены в руках поставщика, а все обязанности переложены на потребителя. Об этом сообщил член Экономического дискуссионного клуба **Геннадий Рябцев.**

«Сейчас очень сложно говорить о какой-либо экономической обоснованности. Сохраняется затратный принцип установления тарифов. И, соответственно, с затратным принципом компания самостоятельно определяет свои затраты, добавляет к ним, как правило, 5-10% маржу, и этот тариф отправляет на утверждение, если он его требует, в местные органы власти. **Но определить, насколько этот тариф обоснован без проведения аудита затрат, сказать, что он экономически обоснован или что он какой-то рыночный, этого вам никто не скажет**», - заявил эксперт.

Национальная комиссия госрегулирования энергетики и коммунальных услуг (НКРЭКУ) одобрила с 1 августа увеличение тарифа для коммунального предприятия Киевской городской государственной администрации (КГГА) "Киевтеплоэнерго" на производство тепловой энергии, которая используется для предоставления населению услуг по централизованному отоплению и централизованному снабжению горячей водой на 0,2%, или на 1,53 гривен/Гкал, до 784,58 гривен/Гкал по сравнению с действующими тарифами энергокомпании "Киевэнерго" (без НДС).

Соответствующее решение было принято на заседании комиссии 14 июня.

После этого проект решения будет вынесен на общественные слушания.

Согласно обоснованиям к выдаче лицензий, "Киевтеплоэнерго" планирует осуществлять производство электрической и тепловой энергии на теплоэлектроцентралях (ТЭЦ): ТЭЦ-5 и ТЭЦ-6 (обе - Киев).

Окончательный тариф на тепловую энергию, который включает в себя не только тариф на производство, а еще и тариф на транспортировку и на поставку тепловой энергии, будет устанавливать КГГА.

Українські Новини, 15.06.2018

**У січні-травні Україна збільшила виробництво електроенергії
на 1,9% до 68,2 млрд кВт-год**

У січні-травні 2018 року Україна, за оперативними даними, збільшила виробництво електричної енергії на 1,9%, або на 1 264,3 млн кВт-год до 68 203,1

млн кВт-год порівняно з аналогічним періодом 2017 року, повідомлення Міністерства енергетики і вугільної промисловості.

Атомні електростанції (АЕС) за цей період скоротили виробництво електроенергії на 14%, або на 5 450,5 млн кВт-год до 33 436,6 млн кВт-год порівняно з аналогічним періодом 2017 року.

Теплоелектростанції (ТЕС) і теплоелектроцентралі (ТЕЦ) в січні-травні 2018 року збільшили виробництво електроенергії на 21,3%, або на 4 575,3 млн кВт-год до 26 090,9 млн кВт-год порівняно з січнем-травнем 2017 року.

Гідроелектростанції (ГЕС) та гідроакumuлюючі електростанції (ГАЕС) виробили 7 067,6 млн кВт-год, що на 35,8%, або на 1 864,5 млн кВт-год більше, ніж за 5 місяців 2017 року.

Виробництво електроенергії з поновлюваних джерел енергії (ВДЕ) в січні-травні 2018 року становило 1 019,7 млн кВт-год, що на 39,8%, або на 290,5 млн кВт-год, більше, ніж в січні-травні 2017 року.

У травні обсяг виробництва електроенергії становив 11 669 млн кВт-год, що на 0,2%, або на 20 млн кВт-год, менше, ніж в травні 2017 року.

Додаткова інформація на цю тему – З уточненою інформацією «Про основні показники роботи ПЕК України за січень-травень 2108 року (фактичними даними) можна ознайомитися на стор. 2-11 випуску НТСЕУ «ЕНЕРГОІНФОРМ-ИНФОРМЭНЕРГО» № 551.

Електровести, Энергорегформа, Бизнес.Цензор.Нет, УНИАН, 15.06.2018

В Верховной Раде предложили сохранить самые высокие в Европе "зеленые" тарифы до 2020 года

Группа народных депутатов предлагает сохранить как минимум до 2020 года существующие в Украине тарифы на рынке "зеленой" электроэнергетики. Соответствующий законопроект №8449 зарегистрирован в Верховной Раде 7 июня.

Документом предлагается, чтобы существующие "зеленые" тарифы действовали до 2020 года и только тогда начали работать тарифные аукционы, по результатам которых право строить станцию и продавать электроэнергию имеет тот, кто предложил самый низкий тариф.

По данным Bloomberg, тарифы на "зеленую" энергетику в Украине являются самыми высокими в Европе.

Киловатт-час стоит 15 евроцентов (в Украине "зеленые" тарифы привязаны к курсу евро), в то время как в большинстве стран на континенте цена не превышает 8,6 евроцентов.

Кроме того, законопроектом предлагается, что такие тарифные аукционы будут вводиться только для солнечных станций более 10 МВт и для ветростанций более 20 МВт. Для всех объектов меньшей мощности будут продолжать действовать "зеленые" тарифы.

Как отмечают "Наші гроші", эта лазейка позволит крупным производителям сохранить свои тарифы путем разбития своих станций на так называемые очереди.

Додаткова інформація на цю тему – Бизнес.Цензор.Нет, Деловая столица (Сайт издания), 19.06.2018 «Жена Авакова открыла фирму для производства солнечной электроэнергии». В июле 2017 года нардеп **Игорь Котвицкий** и жена министра внутренних дел Арсена Авакова **Инна Авакова** зарегистрировали ООО "Подстепное солнце", которое специализируется на производстве электроэнергии.

Как свидетельствует выписка из Единого реестра юрлиц, Котвицкий внес в уставный капитал фирмы 85 млн грн, а Инна Авакова - 35 млн грн.

В марте 2018 года "Подстепное солнце" приобрело земельный участок площадью 25,4 га на территории Подстепненского сельского совета в Олешковском районе Херсонской области.

Ранее замгубернатора Николаевской области **Евгений Рыщук** анонсировал строительство в Олешковской районе большой солнечной электростанции мощностью 250 МВт.

Еще одна фирма, ООО "Ананьевская солнечная электростанция" зарегистрирована в феврале 2018 года в городе Ананьев Одесской области. Совладельцами компании значатся **Геннадий Гаевой** и **Вадим Томин**, которые вложили в фирму по 100 тыс. грн. Гаевой является давним партнером Авакова по ряду фирм и благотворительному фонду. Также Гаевой и Аваков регистрировались в соседних квартирах в Харькове.

Строительство электростанции в Ананьеве планировали в рамках проекта ООО "Дар Энерго". Основателем "Дара" является кипрская фирма Milidenio holdings ltd, которую основала кипрская Krasolena investment ltd. Бенефициарным владельцем Krasolena является **Сергей Ключев**.

В этом секторе энергетики сейчас ведут значительные проекты группа **Рината Ахметова** и компания ICU, обслуживающая президента **Петра Порошенко**.

Всего в Украине "зеленые" электростанции (ветровые, солнечные и т.д.) производят до 2% электроэнергии, потребляемой в стране. Однако "зеленая электроэнергия" стоит рынка 8% всех средств, или около 10 млрд гривен по самым высоким в Европе тарифам.

Деловая столица, 21.06.2018

«Депутаты разработали законопроект, защищающий инвестиции в "зеленую" энергетику»

В Верховной Раде Украины зарегистрирован законопроект № 8449-2 о создании конкурентных условий для предоставления государственной поддержки объектам возобновляемой энергетики.

Под законопроектом поставили свои подписи 24 депутата, представляющие все фракции украинского парламента. Главной задачей законопроекта является не только снижение избыточной ценовой нагрузки для потребителей электрической энергии в связи с высоким уровнем "зеленого" тарифа в Украине, но и сохранение максимально комфортных и гарантированных государством условий для инвесторов.

Согласно поданному законопроекту систему государственной поддержки для солнечных и ветровых электростанций предлагается изменить с 2025 года.

Следует отметить, что в парламенте уже зарегистрирован законопроект №8449 о внедрении системы аукционов при стимулировании развития возобновляемых источников энергии (ВИЭ), авторами которого являются депутаты **А. Домбровский** и **Л. Пидлисецкий**. Он предлагает внести изменения в систему поддержки "зеленой" энергетики и снизить "зеленый" тариф уже с 2019 года. Подобный шаг может значительно ухудшить инвестиционную привлекательность Украины и уменьшить объемы средств, вкладываемых в отечественные солнечные и ветровые станции.

В отличие от законопроекта № 8449, поданный проект Закона не меняет коэффициенты "зеленого" тарифа для электроэнергетики, установленные действующим законодательством.

Кроме того, разработанный законопроект предлагает начиная с 2025 года ввести новый порядок предоставления государственного стимулирования путем проведения аукционов, в отличие от законопроекта А. Домбровского и Л. Пидлисецкого, который предусматривает проведение аукционов уже с 2020 года.

Государство гарантирует выкуп у производителей, победивших в аукционе, всего объема отпущенной электрической энергии и компенсацию разницы в цене электроэнергии с учетом установленного коэффициента "зеленого" тарифа.

Для получения государственной поддержки участие в аукционе является обязательным для всех солнечных и ветровых электростанций, независимо от установленной мощности объекта.

В законопроект заложена норма, согласно которой аукционы будут проводиться до 2029 года. Каждый победитель сможет подписать договор с гарантированным покупателем электроэнергии сроком действия 20 лет (подписание такого договора будет обязательным для гарантированного покупателя).

Таким образом, разработанный законопроект предлагает внести изменения в государственную поддержку развития солнечной и ветровой электроэнергетики с 2025 года при сохранении действующих коэффициентов "зеленого" тарифа для электроэнергии, произведенной из ВИЭ. **Данный законопроект обеспечивает привлечение инвестиций и стабильность для инвесторов, способствует увеличению уровня ВИЭ в общем производстве электроэнергии и повышает энергетическую безопасность страны.**

Соавторы законопроекта надеются на его принятие в целом уже до конца текущего года.

Інформація на цю тему - Українські новини, 19.06.2018 «Україна платить виробникам сонячної енергії в 3 рази більше, ніж Німеччина», експерт Андрій Герус. Інтерфакс-Україна, Енергореформа, 20.06.2018 «Депутати подали два альтернативних законопроекта по зміні системи підтримки електростанцій на відновлюваних джерелах енергії». Інтерфакс-Україна, Енергореформа, 23.06.2018 «Кількість поданих в Раду альтернативних законопроектів по зміні системи підтримки ВИЕ зросло до шести».

Mind.kiev.ua, 18.06.2018

Данські компанії Better Energy та NEFCO профінансують СЕС на Житомирщині

Данські компанії **Better Energy A/S** та **NEFCO** підписали кредитну угоду на **3,3 млн євро** для першого етапу будівництва сонячного парку потужністю 19 МВт на Житомирщині, аби почати виробництво зеленої енергії в Україні вже у 2018 році, повідомляє NEFCO.

Загальний обсяг інвестицій у проект становить 6,6 млн євро.

Нова сонячна енергетична установка буде побудована в південній частині Житомирської області на схід від Бердичева. Спочатку сонячна енергія потужністю 6,4 МВт складатиметься з 19,7 тис. окремих сонячних панелей. Однак, метою є збільшення бердичівської сонячної енергії до 19 МВт до кінця 2018 року.

Очікується, що сонячна установка вироблятиме 6,660 МВт-год «зеленої» електроенергії на рік, забезпечуючи понад 1 тис. будинків «зеленою» електроенергією. Це дозволить скоротити викиди CO₂, пов'язані з виробництвом електроенергії в Україні, приблизно на 5,5 тис. тонн щорічно.

Додаткова інформація на цю тему – Телеканал новин 24 (сайт каналу), 26.06.2018 «Українське місто заявило про сенсаційний намір перейти на 100% відновлюваної енергетики». 22 червня міський голова Житомира **Сергій Сухомлин** та міжнародна неурядова організація 350.org підписали меморандум про співпрацю, який передбачає винесення рішення про енергетичний перехід на голосування сесією міської ради, розробку плану переходу міста на відновлювані джерела енергії (ВДЕ), а також розробку першої в Україні кліматичної стратегії протягом 2019 року.

Зараз спільно з міжнародними партнерами ми працюємо над великою кількістю заходів з енергоефективності. Для нас також важливо зменшити рівень викидів CO₂ у місті. Ведеться робота із переходу Житомира на LED-освітлення, термомодернізації об'єктів бюджетної сфери. Нами вже розроблено муніципальний енергетичний план, в процесі написання Концепції інтегрованого розвитку міста: напрацьовано 6 пріоритетів, одним з яких є "Зелене місто", - відзначив С. Сухомлин.

Мер Житомира в рамках співпраці з 350.org готується публічно заявити про ціль міста на Глобальному Кліматичному Саміті, що відбудеться у Сан-Франциско 12-14 вересня цього року. На заході зберуться представники урядів різних країн світу, щоб поставити амбітні цілі для збереження клімату на планеті, зокрема шляхом переходу на "зелену" відновлювану енергетику.

Це сенсаційне рішення про перехід на відновлювану енергію, як у національному, так і в міжнародному плані.

Енергореформа, 18.06.2018

Експлуатувати – дорого, зупинити – неможливо!

**Юрій Саква, заступник Голови
Всеукраїнської Енергетичної Асамблеї**

На сьогодні незаперечним є той факт, що обладнання теплових вугільних електростанцій набуло статусу «ретро». Однак вони мають залишатися в роботі ще певний час (щонайменше на найближчих 15-20 років) оскільки беззаперечної альтернативи по відмові від енергетичного вугілля в Україні на цей період ще не знайдено. Адже на впровадження сучасних новітніх технологій треба дуже багато «довготермінових» грошей. Коштів від поточної діяльності недостатньо, залучення зовнішніх та внутрішніх інвестицій поки унеможливлено – на ринку електроенергії відсутні будь-які стимули та гарантії. Обладнання ТЕС продовжує невідворотно зношуватися і його експлуатація стає все більш дорогою.

Суттєве зменшення обсягу виробництва електроенергії, починаючи з 2014 року, кардинальна зміна структури та джерел постачання вугілля та стрижнева зміна вимог до вугільних енергоблоків в покритті добового графіка навантаження ОЕС в бік маневрування та резервування - стало для ТЕС новим викликом сучасності та об'єктивно і додатково погіршило економічність ТЕС.

Мовою цифр. В останні роки енергетичної історії України, а саме починаючи з буремного 2014 року, кількість вугілля на виробництво одиниці електроенергії на більшості ТЕС почали зростати. Завжди вважалось, що найгіршу економічність в

Україні мають блоки на докритичних параметрах пари, які використовували вугілля марки АШ (наприклад, блоки 150 МВт Придніпровської ТЕС (ДТЕК) та блоки 200 МВт Зміївської ТЕС (Центренерго)). Однак за результатами 2017 року «лідерство» перейшло до відносно економічних блоків Трипільської ТЕС (Центренерго), які працюють на закритичних параметрах пари. Приріст питомих витрат палива склав на 56 гуп/кВт/г у порівнянні з 2013 роком. Ці показники потребують роз'яснення, чому так сталося і як упередити подальше падіння економічності та надійності роботи ТЕС.

Всього ж зростання витрат відбулося на десяти українських ТЕС з дванадцяти і тільки на двох електростанціях відбулося зниження питомих витрат палива для виробництва однієї кіловатгодини електроенергії - це блоки 300 МВт Запорізької ТЕС (ДТЕК) та блок 800 МВт Слов'янської ТЕС (Донбасенерго).

Тенденції за періодами. Для загального розуміння та порівняння, «а що було раніше» ми обрали 2006 рік, коли робота ринку електричної енергії була відносно стабілізована.

Так виглядає динаміка питомих витрат палива по вугільним ТЕС України в діапазоні від мінімального до максимального значення, а також середньозваженої величини, в грамах умовного палива на виробництво/відпуск однієї кіловат-години електроенергії за період 2006- 2017 роки.

Отже, тенденція змін економічності ТЕС складається з двох характерних періодів:

2006-2013 роки – умовно стабільний період, коли на ринку електроенергії була відновлена майже 100% оплата електроенергії виробникам та розпочалося кероване зниження/погашення накопиченої раніше заборгованості. В цей же період проведена масштабна реконструкція енергоблоків 200-800 МВт з ціллю підвищення потужності, економічності та подовження терміну експлуатації. Ці фактори разом з зростанням попиту на електроенергію стали визначальними в зниженні витрат палива.

2014-2017 роки – період, коли відбулися тектонічні зміни в умовах та режимі роботи теплових електростанції України в результаті анексії Криму та бойових дій на сході України. Такі непередбачувані фактори як виникнення дефіциту вугілля марки АШ, зменшення обсягу виробництва електроенергії електростанціями на 43%, зміна структури вугілля на користь вугілля газових марок, виключення з ринку електроенергії України неконтрольованих територій, припинення постачання електроенергії в Крим кардинально змінили режим роботи теплових електростанції та погіршили їх економічність.

В цей же період розпочався новий етап виведення грошей з ринку та нарощування заборгованості за електроенергію перед виробниками.

В цей же період НКРЕКП повністю зупинила вже розпочаті та будь-які нові інвестиційні проекти для ТЕС для підтримання належної надійності та економічності. Середньорічний обсяг інвестиційних коштів в модернізацію обладнання ТЕС знизився.. Немає ніяких сумнівів, що це також додатково негативно вплинуло на технічний стан обладнання.

Є й позитивні новини. На всіх електростанціях України всі можливі режими роботи енергоблоків - від самих неефективних до оптимальних досліджені та затверджені у вигляді нормативних характеристик. Характеристики дозволяють з точністю до десятих одиниць визначити причини, чому змінюються витрати палива.

Чинників насправді дуже багато, вони можуть впливати навіть діаметрально протилежно, але самими вагомими є наступні.

Рейтинг факторів

Показник середньої завантаженості станції в МВт - на першій позиції рейтингу впливових факторів. Якщо блоки працюють на повну потужність, середнє значення споживання вугілля на кіловат-годину, буде суттєво нижчим, ніж коли блоки розвантажені. Наприклад, на 40-50% за умовами диспетчеризації для забезпечення надійності системи, або навіть зупинені в холодний резерв. Яскравий приклад - вже згадувана Трипільська ТЕС, питомі витрати на якій зросли у 2017 році на 56 гуп/кВт/г, або на 13, 5% у порівнянні з базовим 2013 роком. Основна причина – зменшення середнього завантаження турбіни з величини приблизно 228 МВт у 2013 році до 140 МВт у 2017 році. Негативний вплив зменшення навантаження був підсилений самим не економічним із можливих режимів – переходом на роботу в однокорпусному режимі роботи, який дає неминуче зростання відповідно до нормативних характеристик орієнтовно до 60 гуп/кВт/г, що повністю кореспондується з фактичними показниками.

Другий фактор – це використання енергоблоків ТЕС для покриття добових та сезонних піків навантаження в енергосистемі. Простіше кажучи, коли блоки включаються лише на пікові години, а потім знову виключаються в резерв. До 2013 року цю невдячну, але відносно добре оплачувану роботу, виконували блоки 150-200 МВт, спроектовані для роботи на докритичних параметрах пари та технологічно пристосованих для таких режимів. Але вже з 2014 року, у зв'язку із зміною конфігурації електричної мережі, виділення Луганської ТЕС в острівний режим роботи, до цього процесу вимушено були долучені однокорпусні блоки 300 МВт Запорізької, Вуглегірської та Ладизинської ТЕС, які проектувалися тільки для роботи в базових режимах. Кількість планових пусків/зупинок у 2017 році по цих станціям у порівнянні з 2013 роком зросла на 60%, у тому числі по Вуглегірській ТЕС майже у 6 разів та склало 109 циклів «вкл-викл». Маневрові потужності Трипільля також залучались до регулювання пікового споживання на енергоринку. Кожен такий «маневр» - це додаткове споживання пального і додаткові 2-3 г/кВт/г зростання питомих витрат.

Третій суттєвий фактор – погода, вірніше температура. Підвищення температури повітря покращує на ККД котлоагрегата, а підвищення температури охолоджувальної води конденсатора турбіни, навпаки, знижує ККД турбіни. Але перемагає, як правило, вода і настанням жарких днів і зростанням температури води в водоймищах питомі витрати при рівних інших умовах влітку можуть зростати на 10 і більше г/кВт/г.

І наостанок, фактор, який важко назвати об'єктивним – простій енергоблоків через відсутність вугілля, під час якого теж треба підтримувати їхню життєздатність – в середньому можуть дати до + 5-6 г/кВт/г приросту.

Такі фактори, як якість та вид палива, теплофікаційний режим, рівень експлуатації, кількість аварійних зупинок теж впливають на економічність енергоблоків. Як відомо, в другій половині 2017 року були переведені на газове вугілля замість АШ - 2 блоки потужністю по 200 МВт кожний на Зміївській ТЕС, два блоки по 150 МВт на Придніпровській ТЕС, один блок 300 МВт на Трипільській ТЕС, що теоретично має підвищити економічність. Але дотепер питання «на скільки», залишається відкритим.

Звичайно приведений аналіз є достатньо загальним і неповним. Однак вже стає зрозумілим, що наразі українська енергетична система зазнає суттєвих змін, а значить варто знати причини цих змін та враховувати при прийнятті рішень для ліквідації негативних наслідків. Всі аналітичні інструменти для цього у енергетиків є.

З діаграмою «Динаміка питомих витрат палива ГК ТЕС 2006-2017» можна ознайомитися на сайті: <http://reform.energy/analitics/ekspluatuvati-dorogo-zupiniti-nemozhливо-7362>

Бизнес.Цензор.Нет, Энергореформа, Интерфакс-Украина, 20.06.2018

ДТЭК Ахметова создал три компании для поставки электроэнергии

Холдинг "ДТЭК" Рината Ахметова создал три компании для поставки электроэнергии в Киеве, Днепропетровской и Донецкой областях.

Созданы ООО "Киевские энергетические услуги", ООО "Днепровские энергетические услуги" и ООО "Донецкие энергетические услуги".

"Свою фактическую деятельность новые компании начнут в четвертом квартале 2018 года", - сообщает "ДТЭК".

"ДТЭК" сообщает, что закон "О рынке электрической энергии" предусматривает необходимость разделения операторов системы распределения, производства, передачи и поставки электроэнергии.

"ДТЭК" начал подготовку к разделению, выделив свои дистрибуционные активы в специальный холдинг – "ДТЭК Сети". В него вошли ЧАО "ДТЭК Киевские электросети", АО "ДТЭК Днепровские электросети" и АО "ДТЭК Донецкие электросети", которые сейчас объединяют функции распределения и поставки электроэнергии.

До конца 2018 года ЧАО "ДТЭК Киевские электросети", АО "ДТЭК Днепровские электросети" и АО "ДТЭК Донецкие электросети" сосредоточатся исключительно на распределении электроэнергии. Функция по поставке электроэнергии потребителям будет передана ООО "Киевские энергетические услуги", ООО "Днепровские энергетические услуги" и ООО "Донецкие энергетические услуги".

Энергореформа, Интерфакс-Украина, Бизнес.Цензор.Нет, 20.06.2018

"Урядовый курьер" опубликовал ряд лицензионных условий для нового рынка электроэнергии спустя полгода после их принятия НКРЭКУ

Официальное издание "Урядовый курьер" 20 июня опубликовало утвержденные Национальной комиссией, осуществляющей регулирование в сфере энергетики и коммунальных услуг (НКРЭКУ), лицензионные условия для оператора рынка электроэнергии, производителей и гарантированного покупателя электроэнергии, ведения трейдерской деятельности – все эти документы необходимы для запуска в Украине нового рынка электроэнергии.

Соответствующие постановления НКРЭКУ утвердила еще 27 декабря 2017 г., однако они вступят в силу только спустя полгода – с 21 июня 2018 г.

Помимо этого, официальное издание 20 июня обнародовало скорректированные НКРЭКУ условия и правила оптовой поставки электроэнергии, а также утвержденную регулятором методику расчета стоимости работ по подключению потребителей к электросетям.

В этом же номере "Урядового курьера" также опубликованы обновленные НКРЭКУ порядки расчета компенсации для поставщиков электроэнергии за поставку населению (по однозонному и дифференцированному тарифам), а также другим потребителям по дифференцированным тарифам. Кроме того, обнародован порядок расчета компенсации "Одесаоблэнерго" за поставку электроэнергии детскому лагерю "Молодая гвардия".

Все эти документы НКРЭКУ также приняла еще 27-29 декабря 2017 года. Они ожидали публикации полгода и вступят в силу с 21 июня 2018 года.

НКРЭКУ обвиняет "Урядовый курьер" в грубом вмешательстве в ее работу путем "ручного регулирования" обнародования решений комиссии.

Негативное влияние "Урядового курьера" на работу украинского энергорегулятора отмечает "Энергетическое сообщество". "Украинская ассоциация возобновляемой энергетики" обвиняет "Урядовый курьер" в нанесении многомиллионных убытков возобновляемой энергетике путем задержки публикации решений НКРЭКУ.

Мінрегіонбуд України, Укринформ, Сайт Кабинета Министров Украины, 20.06.2018

Вже до 2020 року Україна має досягти енергозбереження на рівні 9%, — Зубко

Сьогодні всі міжнародні партнери допомагають Україні рухатись в напрямку енергоефективності. Але, цей шлях не можливо пройти без імплементації ключових європейських директив з енергоефективності та маршрутною карти, в якій чітко прописаний весь міжнародний досвід з реформування не тільки житлового і муніципального сектору, а й напрямків — бізнесу, транспорту, інфраструктури. Імплементуючи ці директиви, Україна має досягти енергозбереження на рівні 9% вже до 2020 року, порівняно з ситуацією у 2005-2009 роках.

Про це повідомив Віце-прем'єр-міністр – Міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ України **Геннадій Зубко** під час презентації **Аргументаріуму щодо імплементації директиви ЄС з енергоефективності в Україні**.

«Дуже важливим для України є імплементація 3-го енергетичного пакету ЄС. Це не просто наші зобов'язання в рамках Угоди з Європейським Союзом, а необхідна умова для досягнення Україною і українськими родинами енергонезалежності та енергоефективності. Третій енергетичний пакет ЄС практично вибудовує правила поведінки на ринку газу і електроенергії, прозорість, доступність і зрозумілість для всіх суб'єктів, а також відносини споживача з природними монополіями», — пояснив Геннадій Зубко.

«Сьогодні ми презентуємо **Аргументарій**, який був розроблений за підтримки GIZ щодо Європейської Директиви з енергоефективності 2012/27/ЄС і має стати фундаментом для всіх експертів з енергоефективності в країні. Цей документ описує стартовий потенціал України з впровадження ключових пунктів статей Директиви — що саме ми можемо залучити з досвіду країн ЄС, які наші переваги, що потрібно зробити найперше, і як краще адаптувати українське законодавство», — наголосив Геннадій Зубко.

«Впровадження Директиви ЄС допоможе зміцнити енергетичну незалежність України, створити робочі місця та зменшити рівень енергетичної бідності», — зазначив **Джордж Крістодореску**, Директор проекту «Реформи у сфері енергоефективності в Україні», що виконується GIZ за дорученням уряду Німеччини.

Довідково: Директива 27/2012/ЄС «Про енергоефективність» встановлює

обов'язкові заходи, спрямовані на збереження енергії. Серед них: ремонт комерційних, громадських та житлових будівель, реформування механізму закупівель державними органами, впровадження обов'язкового обліку та енергетичного аудиту на підприємствах та інше.

Сайт Кабінету Міністрів України, 21.06.2018

Фахівці Міненерговугілля ознайомляться з досвідом ЄС щодо формування політики в енергетичній сфері

Зустрічі з експертами проекту ЄС «Допомога Україні у процесі впровадження реформ у секторі енергетики відповідно до міжнародних зобов'язань країни» провів державний секретар Міненерговугілля України Максим Немчинов.

Під час зустрічі обговорено стан реформування державного управління в Міненерговугілля та напрямки підвищення інституційної спроможності Міністерства. За словами Максима Немчинова, до кінця року в Міненерговугілля будуть проведені конкурси на заміщення вакантних посад фахівців з питань реформ, максимально укомплектовані директорати та затверджено цільову структуру Міністерства.

«Ми зацікавлені, щоб зазначений проект ЄС був продовжений і на наступний рік», - наголосив держсекретар. При цьому запропонував сформувати програму навчань для персоналу, зокрема для новопризначених фахівців з питань реформ, до кінця цього року.

Учасники зустрічі обговорили також перспективи майбутньої співпраці, зокрема можливість організації тренінгів для персоналу з питань кібербезпеки, інформаційних технологій, найкращих практик країн ЄС щодо формування політики в енергетичній сфері тощо.

За підсумками зустрічі домовилися продовжити системну роботу та обмін інформацією із експертами проекту ЄС «Допомога Україні у процесі впровадження реформ у секторі енергетики відповідно до міжнародних зобов'язань країни».

Новое время (сайт), 21.06.2018

Игорь Сирота: Развитие гидроэнергетики гарантирует энергетическую независимость Украины

Из интервью Игоря Сироты, генерального директора "Укрэнерго"

- Мы будем говорить за большую гидроэнергетику. Три гидроаккумулирующие - это Киевская ГАЭС, Днестровская и Ташлыкская гидроаккумулирующие станции. И 8 крупных ГАЭС - это по Днепру и Днестру.

- Сегодня украинская гидроэнергетика имеет очень хорошее техническое оснащение. В 1995 году был подписан договор в Вашингтоне, по финансированию реконструкции и модернизации наших объектов. Это проект с Всемирным банком в Украине. **Требования Всемирного банка были такими: повышение экологизации наших гидроагрегатов, увеличение установленной мощности на 10% и срока эксплуатации на 40-50 лет.**

- ... уже провели реконструкцию и модернизацию на 70%. До 21-го года - еще 20%, будем проводить реконструкцию 21 гидроагрегата. **А до 26-го года, согласно программе развития гидроэнергетики, утвержденной Кабинетом Министров, мы должны завершить 100% реконструкции и модернизации наших объектов.**

- ... Мы с участием Европейской инвестиционной комиссии и Европейского банка реконструкции и развития, проводили закупку на реконструкции 21-го агрегата. Из этих торгов 3 гидроагрегата выиграла компания "Andritz Hydro". Это наиболее известная европейская компания по изготовлению гидротурбин в Австрии и Германии, которая будет проводить реконструкцию и модернизацию. В настоящее время проводится закупка двух гидроагрегатов для Кременчугской ГЭС. У нас было 10 компаний на тендере. По международным правилам были и представители Китая, Германии, Австрии, Испании и Украины.

- Мы применяем при реконструкции, модернизации, строительстве новейшие технологии, которые есть. И когда мы закладываем требование в техническую документацию, то мы закладываем те требования, которые сегодня есть в европейских странах.

- ... Скажу откровенно, **дешевой электроэнергии, чем она является сегодня, не будет.** Нам надо работать не над удешевлением, потому что это неправда. Нам нужно работать, чтобы этот рост цены электроэнергии максимально минимизировать. А чтобы это сделать, **должен быть правильный баланс с выработки электроэнергии.** Мы должны учесть, что есть и **большой тренд развития альтернативных источников энергии - солнца и ветра.** Мы должны в том направлении двигаться, потому что **человечество нанесло ущерб нашей экологии, нашей планете.** И мы понимаем, что есть Парижский протокол. **Мы должны снижать выбросы парниковых газов.** Что нам надо делать? Мы будем развивать альтернативные источники энергии, хотя они сегодня и слишком дорогие - 5 грн за кВт/ч.

- ... **Но не будут альтернативные источники энергии работать без гидроэнергетики, без аккумулирующих источников, потому что солнце и ветер - это неравномерная выработка электроэнергии, и ее нужно постоянно регулировать.** Сейчас в мире 90% генерации регулируется гидроэнергетикой. Если мы говорим о ценовом факторе - все, что мы сегодня используем в энергетике, построено в прошлом веке. Наша компания построила 1100 МВт за 10 лет. 400 МВт построили альтернативные источники энергии. Тепловые генерации не построили ни одного нового блока. В атомной генерации еще 2 агрегата продлевают срок эксплуатации. А это - 20 лет, очень быстро пройдут. Мы не можем перейти только на альтернативные источники энергии. **В балансе должна быть вся генерация, потому что мы не знаем, какие климатические условия могут быть через 10-20 лет, и как это будет влиять. Мы не знаем, какова будет стоимость ископаемых ресурсов, цена на газ, на уголь. И мы не можем знать, сколько будет стоить ядерное топливо.** Альтернативные источники энергии уже строятся, а это 5 грн кВт ч. Если брать аккумулирующие батареи, это еще дополнительно 3 грн за киловатт час. Сетевое строительство, созданное также в прошлом веке, линии передачи, трансформаторные подстанции - **все это нуждается в реконструкции и модернизации. И во все это нужно вкладывать средства. Не думаю, что электроэнергия может подешеветь, нам надо думать, как максимально минимизировать этот рост цены электроэнергии.**

- ... после аварий и в Японии, и в Европе, и у нас, теперь в некоторых странах хотят закрывать атомные станции. Тепловая генерация - если мы будем придерживаться парижского протокола, то это будет минимизировано максимально. В нашей стране это еще невозможно, потому что тепловую генерацию нечем заменить.

А если мы возьмем сегодня тарифообразование, то сегодня рынок дотируется атомной генерацией и гидроэнергетикой. Сегодня тариф в атомщиков 54 коп., у нас 40 коп., тепловой генерации почти 2 грн, а если мы берем альтернативные источники - это 5 грн.

- Я сегодня слышу - очень быстро набирает большие обороты выработки энергетики с помощью солнца и ветра. Конечно, с тарифом 5 грн, за 5 лет он себя окупает. А если дать ему тариф 40 коп., то сколько он лет будет окупаться? Так я вам скажу, он не окупится никогда, поскольку срок эксплуатации солнечной панели - 15 лет. Максимум 20. Если мы строим гидроаккумулирующую станцию, мы закладываем срок окупаемости 10 лет, но срок эксплуатации ее гидросооружений составляет 100 лет, оборудование - 40-50 лет. Мы имеем большой запас и можем и с таким тарифом работать. Возможно, нужно не 5 лет. Есть там 17 лет, сделайте хотя бы 8 лет окупаемость, и немножко снизьте тариф на солнце. Потому что сегодня мы имеем их доли генерации только 2%. А представьте себе, что мы хотим 10%, мы сразу не сможем урегулировать в цене ни гидроэнергетику, ни атомную, мы уже не сбалансируем этой цены для населения.

- ... Учитывая, что у нас есть такая перспектива развития гидроэнергетики, мы должны выйти на 15% регулируемых мощностей. Была утверждена программа развития, вот тогда и общественные организации, и экологи начали кричать: мы не позволим. А я считаю, что нужен диалог. По инициативе Всеукраинской Энергетической Ассамблеи и ЧАО "Укрэнерго" был проведен такой круглый стол на Днестровской ГАЭС, где были приглашены экологи, эксперты из Португалии, Швеции, Молдовы, потому что Днестр - трансграничная река, и нам нужно учитывать интересы соседа. И когда начинаем говорить более профессио-нально, то мы найдем наиболее оптимальный вариант, чтобы минимизировать негативное влияние на реки Днепр и Днестр, которые мы используем.

- Все вопросы, касающиеся Киевской дамбы, всегда возникали перед паводком, и мы их всегда обсуждали. У нас стоят тысячи датчиков на всех станциях, 24 часа в сутки отслеживают состояние гидросооружений: на гидрологическое, техническую нагрузку, состояние транспорта. Все эти показатели мы контролируем круглосуточно. Раньше этого не было. После 2000 года мы начали отслеживать. Мы несем ответственность, понимаем, какие объекты эксплуатируем... Кроме того, есть постановление нашего министерства, мы должны проводить каждые 5 лет подводное и надводное обследование наших гидросооружений. Мы это выполняем. На сегодня мы уже прописываем техническое задание по дальнейшей эксплуатации ДнепроГЭС. Станции уже 85 лет. Когда обследуем детализировано все наши сооружения - пригласим экспертов, соберем всю информацию... В Украине ГЭС еще не выходила из строя. То есть мы определимся, на сколько лет можно продолжить. Если нельзя - то строится еще одна ГЭС, а эта консервируется.

- Самая большая дамба в Украине - это ДнепроГЭС. Эта дамба - визитная карточка XXI века нашей энергетики. Это первая крупнейшая ГЭС, построенная в 1932 году в бывшем Союзе. И сегодня она более 1,5 тыс. МВт. Вторая крупнейшая - это Днестровская ГАЭС, в которой мы построили три агрегата - это 970 МВт. Сейчас мы строим четвертый агрегат. В конце 19-го - начала 20-го мы должны сдать его в эксплуатацию. А потом - еще три агрегата. Это будет примерно 2250 МВт. Это проект, который реализуется. И у нас еще есть строительство Каневской

гидроаккумулирующей станции - 1000 МВт. То есть у нас для регулирования аварийного резерва все есть, но этот потенциал надо использовать. **Гидропотенциал наших рек задействован на 58-60%. В Европе это не менее 90%.** При этом я много слышу вопросов от экологов. А что, в Швейцарии плохая экология, в Австрии? А там более 90% используют. В Норвегии вообще 98%. Мы должны все новейшие технологии, которые мы привлекаем к нашим проектам, внедрять здесь в Украине, на наших реках. Надо разработать программу, как это сделали на реке Рейн. В 57-м году там приняли решение о экологизации этой реки. Германия построила каскад, вдвое больше ГЭС, чем у нас на Днестре. Сегодня у них есть и лосось, и питьевая вода. **Просто надо различить, что больше всего вредит нашей реке. Нужно разработать программу, а не безосновательно критиковать.** И тогда уже каждый выделит средства на восстановление экосистемы нашей реки.

Сегодня, УНН, УКРИНФОРМ, Левый берег (интернет-издание), 22.06.2018

Долг Киева за электроэнергию подбирается к миллиарду гривен

Долг столичных потребителей за электроэнергию перед ЧАО "ДТЭК Киевские электросети" на 1 июня 2018 г. составляет **932 млн грн.** Среди крупнейших должников – коммунальные предприятия жизнеобеспечения и жители города.

Коммунальные предприятия накопили долг за электроэнергию 395 млн грн. Крупнейший должник ПАО АК "Киевводоканал" на 1 июня 2018 г. остается должным за электричество около **230 млн грн.**

Долг населения Киева на 1 июня достиг **420 млн грн.** В мае 340 тыс. киевлян вовремя не рассчитались за потребленную электроэнергию. Наибольший долг электроэнергию у жителей Дарницкого, Святошинского и Соломенского районов – 59,3 млн грн, 51,1 млн грн и 50,1 млн грн соответственно.

В мае из-за долгов за электричество было отключено почти 2 тыс. бытовых потребителей с общей суммой долга почти **10 млн грн** и 116 юридических лиц по долгам на сумму **67 млн грн.** В суд подано более 60 исков о взыскании задолженности на общую сумму более 1 млн грн без учета инфляции и 3% годовой пени.

Интерфакс-Украина, Энергореформа, Бизнес.Цензор.Нет, 22.06.2018

"Укрэнерго" и Moldelectrica в ближайшее время финализируют сервисные контракты в рамках подготовки присоединения к ENTSO-E

НЭК "Укрэнерго" и Moldelectrica в ближайшее время финализируют сервисные контракты с консорциумом европейских операторов системы передачи, в который войдут **Transelectrica (Румыния), EMS (Сербия), MAVIR (Венгрия), PSE (Польша), SEPS (Словакия) и 50 Hertz (Германия),** сообщила пресс-служба украинского предприятия.

По ее данным, обсуждение контрактов состоялось в рамках украинско-молдавской встречи в Киеве при участии заместителя главы Минэнергоугля **Натальи Бойко** и министра экономики и инфраструктуры Молдовы **Кирилла Габурича.**

"Финализирование сервисных контрактов должно произойти в ближайшее время, поэтому очень важно, чтобы украинская и молдавская стороны имели единую согласованную позицию по тексту консорциумного соглашения. Кроме того, **необходимо заключить техническое соглашение между "Укрэнерго",**

Moldelectrica и участниками консорциума, в котором будет детально прописана процедура наших взаимоотношений в рамках проведения дополнительных исследований", - говорится в сообщении.

Участники встречи также выразили заинтересованность в скорейшем подписании эксплуатационного соглашения о создании единого блока регулирования в составе энергосистем Украины и Молдовы. Стороны договорились на постоянной основе проводить заседания рабочей группы в рамках подписанного меморандума с целью решения неотложных вопросов по выполнению плана будущей интеграции с европейской энергосистемой ENTSO-E.

"Укрэнерго" активно движется по плану внедрения руководства по эксплуатации (Operation Handbook), имеем серьезный прогресс, по некоторым направлениям даже опережаем график мероприятий", - отметил глава НЭК **Всеволод Ковальчук**.

По данным Минэнергоугля, в ходе встречи также обсудили вопрос урегулирования условий эксплуатации Днестровского комплексного гидроузла.

Энергореформа, 22.06.2018

Украина полностью перейдет на новые рыночные отношения в энергосекторе к июлю 2019 года - Насалик

«Имплементация вторичного законодательства по внедрению нового рынка электроэнергии проходит по графику, что позволит Украине полностью перейти на рыночные отношения в энергосекторе к июлю 2019 года», - заявил министр энергетики и угольной промышленности Украины (Минэнергоугля) **Игорь Насалик**, выступая на конференции «Реформа сектора электроэнергии в Украине - энергетический переход и интеграция с европейским энергорынком» 22 июня в Брюсселе.

Одной из главных задач, стоящих перед украинской энергосистемой, министр назвал вопрос балансировки энергосистемы в связи увеличением доли ВИЭ в общем объеме генерации, а также «искаженное ценообразование» при формировании цены на «зеленую», в частности, «солнечную» электроэнергию.

И.Насалик выразил надежду, что принятие законодательства о внедрении системы аукционов при стимулировании развития возобновляемых источников энергии (ВИЭ) позволит решить эту проблему.

Еще одной задачей на пути адаптации украинской энергосистемы к Европейским стандартам министр назвал задачу вывода тепловых энергогенерирующих мощностей, в рамках обязательств Украины по сокращению вредных выбросов.

Інформація на цю тему – Сайт Кабінету Міністрів України, Міністерство енергетики та вугільної промисловості України, 22.06.2018 «В енергетичному секторі пріоритетом для України залишається інтеграція до європейської енергетичної системи, – Ігор Насалик».

Интерфакс-Украина, Бизнес.Цензор.Нет, Энергореформа, Терминал, 22.06.2018

Реформа електроенергетики в Україні важливіша за трансформацію газового сектора - Шефчович

Реформа електроенергетики в Україні важливіша за трансформацію газового сектора, вважає віце-президент Єврокомісії **Марош Шефчович**.

"На сьогодні основний фокус робиться на газових питаннях. Увага до них дуже велика через багато причин, але реформа ринку електроенергії не менш важлива... Можна сказати, що реформа електроенергетики важливіша за реформу газового сектора", - сказав він під час доповіді на конференції **"Реформа сектора електроенергії в Україні - енергетичний перехід та інтеграція з європейським енергоринком"** в Брюсселі.

М.Шефчович наголосив на важливості становлення незалежного регулятора ринку електроенергії (НКРЕКУ), завершення реформи корпоративного управління НЕК "Укренерго".

Також віце-президент ЄК звернув увагу на забезпечення конкурентних і прозорих умов і на оптовому, і на роздрібних ринках електроенергії, нагадав про важливість інвестицій у підвищення надійності та якості роботи електромереж (зокрема в контексті інтеграції в ENTSO-E).

М.Шефчович зазначив, що однією зі стратегічних цілей ЄС та України є нарощування частки відновлюваних джерел в енергобалансі. В цьому контексті віце-президент ЄК схвалив підготовлений депутатами з комітету ВР з ПЕК законопроект про впровадження системи аукціонів при стимулюванні ВДЕ.

С текстом доповіді можна ознайомитися на сайті:

<http://reform.energy/analytics/marosh-shevchevich-reforma-sektora-elektroenergii-v-ukraine-energeticheskiiy-perekhod-i-integratsiya-s-evropeyskim-energorynkom-7468>

Додаткова інформація на цю тему – Енергореформа, 23.06.2018 «Марош Шевчович: Реформа сектора електроенергії в Україні – енергетический перехід и інтеграція с європейским енергоринком». 22 июня в Брюсселе состоялась представительная конференция «Реформа сектора электроэнергетики в Украине – энергетический переход и интеграция с европейским энергоринком». В ее работе приняли участие Вице-президент Еврокомиссии Марош Шефчович (Maroš Šefčovič), Министр энергетики и угольной промышленности Украины **Игорь Насалик**, представители Энергосообщества, генеральный директор ДТЭК **Максим Тимченко** и др.

сайт КМДА, 22.06.2018

Віталій Кличко: «Ми не збираємося платити «Нафтогазу» штрафи приватної компанії «Київенерго»

Столична влада не збирається сплачувати НАК «Нафтогаз» штрафи приватної компанії «Київенерго». Нині сума цих штрафів і пені становить близько 1 мільярда 200 мільйонів гривень. Про це заявив мер столиці **Віталій Кличко** в ефірі телеканалу «Київ». «Я роблю все, аби захистити інтереси киян. А платити чужі борги? Вибачте, 1 мільярд 200 мільйонів – це, наприклад, 10 нових дитячих садків!», – заявив Віталій Кличко.

Він підкреслив, що минулого тижня столична влада звернулася до суду, аби змусити НАК «Нафтогаз» укласти угоду на газопостачання комунального підприємства «Київтеплоенерго» та не допустити відключення теплоелектростанцій, які виробляють електроенергію для столиці. Оскільки таке відключення може призвести до вкрай негативних наслідків. «Наші юристи переконані на сто відсотків, що правда на нашій стороні. Нагадаю, більше 3 тисяч будинків залишаються сьогодні без гарячої води. Ми сподіваємося, що суд швидко ухвалить рішення, і ми зможемо відновити постачання гарячої води», – підкреслив мер столиці.

Також він зазначив, що місто готове вирішувати проблему із боргами киян, на яких наполягає НАК «Нафтогаз». Але – за умови їх реструктуризації. Сума боргів налічує не один мільярд гривень, і виплатити її одразу нині неможливо. **«Ми зараз ведемо перемовини з НАК «Нафтогаз» щодо реструктуризації цих боргів терміном від трьох до шести років. У кращому випадку – до 10 років. Якщо ж «Нафтогаз» відмовиться, то разом із киянами підемо до керівництва НАК «Нафтогаз». І всі разом будемо ставити запитання», – заявив Віталій Кличко.**

Мер нагадав, що місто послідовно виконує рішення Київради щодо припинення угоди з «Київенерго» та повертає під контроль громади майно, що 17 років перебувало в управлінні комерційної структури.

Наразі завершений перший етап повернення майна. Зокрема, повернуто місту і передано в експлуатацію «Київтеплоенерго» 65 тисяч одиниць майна. До штату комунального підприємства переведені близько 5 тисяч працівників. Також підприємство вже ліквідувало майже тисячу пошкоджень теплових мереж у процесі підготовки до зими та отримало необхідні ліцензії і тарифи для роботи від КМДА та НКРЕКП.

https://kyivcity.gov.ua/news/vitaliy_klichko_mi_ne_zbirayemosya_platiti_naftogaz_u_shtrafi_privatno_kompani_kivenergo.html

Енергореформа, Телеграф, Інтерфакс-Україна, 23.06.2018

"Урядовий кур'єр" опублікував уточнення НКРЭКУ о расчете ОСМД за електроенергію по дифтарифам

Официальное издание "Урядовий кур'єр", спустя три месяца после принятия, опубликовало постановление Национальной комиссии, осуществляющей регулирование в сфере энергетики и коммунальных услуг (НКРЭКУ) №347, уточняющее порядок расчета ОСМД и ЖСК за использованную на общедомовые нужды электроэнергию по тарифам, дифференцированным по периодам времени.

С 24 июня, когда вступит в силу постановление НКРЭКУ №347 от 22 марта 2018 года, для **ОСМД и ЖСК, перешедших на двузонную систему**, должны применяться исключительно тарифные коэффициенты **1 (с 7:00 и до 23:00) и 0,5 (с 23:00 и до 7:00)**.

Как сообщалось, ранее некоторые энергоснабжающие компании пытались применять к ОСМД и ЖСК тарифные коэффициенты, предусмотренные для коммерческих потребителей: **1,35 и 0,35** соответственно.

Объединения совладельцем многоквартирных домов (ОСМД) и жилищно-строительные кооперативы (ЖСК) имеют право рассчитываться за использованную на общедомовые нужды электроэнергию по тарифам, дифференцированным по периодам времени.

Сайт Кабинета Министров Украины, 23.06.2018

Держенергоефективності та "Укргідроенерго" започаткували співпрацю по залученню інвестицій у "чистій" енергетиці

Голова Держенергоефективності **Сергій Савчук** разом із генеральним директором найбільшої гідрогенеруючої компанії в Україні «Укргідроенерго» **Ігорем Сиротою** підписали **Меморандум про співробітництво у відновлюваній енергетиці.**

Як відомо, до складу компанії входять десять станцій на річках Дніпро та

Дністер, а загальна встановлена потужність гідроагрегатів на станціях товариства у 2017 році досягла 5747 МВт.

«Переконаний, що співпраця з «Укргідроенерго» дозволить зробити значний внесок у розбудову гідроенергетики України, що є одним з ключових секторів відновлюваної енергетики. Так, станом на кінець 2016 р. частка «чистої» енергії у споживанні електроенергії країни склала 7,9%, з яких 6,7% - це саме електроенергія великих ГЕС», - повідомив Сергій Савчук.

Тож, об'єднавши зусилля, **сторони працюватимуть над стимулюванням виробництва електроенергії з «чистих» джерел та залученням інвестицій у проекти гідроенергетики.**

Під час переговорів із Ігорем Сиротою Сергій Савчук підтвердив необхідність залучення міжнародних інвестицій, у тому числі щодо Канівської ГАЕС.

Крім того, введення в експлуатацію гідроакумулюючої електростанції потужністю 1 ГВт дозволить забезпечити покриття навантаження в пікових періодах, сприяти ефективному регулюванню вітрових та сонячних електростанцій.

Терминал (сайт издания), 23.06.2018

Министр энергетики и угольной промышленности Игорь Насалик утвердил новую структуру министерства

Министр энергетики и угольной промышленности **Игорь Насалик** утвердил новую структуру министерства. Соответствующий приказ № 330 от 18.06.2018 размещен на сайте Минэнергоугля.

Согласно приказа, у И. Насалика по прежнему 5 заместителей, из них один первый и один по вопросам евроинтеграции.

Новая структура министерства предусматривает четыре директората, один из которых – Директорат развития ядерной энергетики и атомной промышленности – новый, с предусмотренной штатной численностью 10 сотрудников. Также остаются департаменты, управления, отделы.

Кабинет министров Украины назначил первым заместителем министра энергетики и угольной промышленности Украины директора департамента правового обеспечения данного ведомства **Татьяну Максимец**.

«ЗЕРКАЛО НЕДЕЛИ. Украина», 23.06.2018

Приватизация по-новому: очередные изменения, очередные риски

**Павел Фролов, консультант аппарата
Верховной Рады Украины**

15 июня с.г. прошло сто дней с момента вступления в силу нового закона о приватизации государственного и коммунального имущества.

Перечень объектов на продажу, утвержденный в 2015 г., включал почти 350 предприятий, из которых более 300 могли быть приватизированы без внесения изменений в закон о перечне запрещенных к приватизации. Имитация активной деятельности с подготовкой этих объектов к приватизации продолжалась более трех лет. За три года суммарные планы по бюджетным поступлениям от приватизации были выполнены всего на 7%.

Необходимость ускорить приватизацию, несмотря на войну и низкую инвестиционную привлекательность украинских компаний, апологетами приватизации объясняется просто: государственные предприятия крайне неэффективны,

пронизаны коррупцией и используются в меркантильных интересах политиков.

Так кто же, как не правящая коалиция, повинен в постоянном воровстве и неэффективном управлении госсобственностью, если в других странах мира госсектор не только конкурентоспособный, но порой и эффективнее частного?

Кто, как не правительство, является высшим органом в системе органов исполнительной власти и имеет все полномочия обеспечить исполнительную дисциплину. **Но настоящей причиной остановки приватизации в Украине всегда было отсутствие политической воли из-за теневого распределения финансовых потоков госкомпаний и нежелания политико-олигархической команды конкурировать за объекты приватизации на открытых торгах со всемирно известными компаниями.**

Фонд госимущества уже переутвердил перечень предприятий малой приватизации, в который вошли более 700 объектов. От их продажи через систему ProZorro, которая должна начаться уже в первой половине июля, Минэкономразвития прогнозирует поступления в сумме 3 млрд грн. Фонд госимущества надеется аккумулировать посты вдвое меньше – 1,5-1,7 млрд грн.

Официальный старт дали и большой приватизации: распоряжением правительства №358-р от 10 мая утвержден перечень из 23 таких объектов на 2018 г. Это вовсе не новые лоты, все эти объекты уже по несколько раз выставлялись или не один год готовились к продаже.

Практика применения покажет уровень качества нового приватизационного законодательства, **хотя уже сейчас можно указать его общие нерешенные проблемные вопросы:**

1) неполный запрет на участие российского капитала, ведь зарегистрированные не в стране-агрессоре юридические лица, владельцами которых являются граждане, но не резиденты РФ, могут претендовать на участие в украинской приватизации;

2) примитивизация критерия отнесения объектов к малой/большой приватизации (стоимость имущества 250 млн грн) и неучет ни численности работающих, ни принадлежности к перечню объектов, имеющих стратегическое значение/занимающих монопольное положение;

3) неопределенность правового статуса земельных участков под объектами приватизации, потенциальный конфликт за участок после приватизации, невключение стоимости земли при определении цены объектов;

4) ограничение срока на обжалование приватизационных соглашений тремя годами вместе с возможностью перенести место решения судебных споров по требованию покупателя в иностранные юрисдикции и т.п.

Первым кейсом большой приватизации наверняка станет ПАО "Центрэнерго" — вторая по мощности и единственная государственная энерготеплогенерирующая компания. Ее доля в энергосистеме Украины — 4-5%, а среди всей теплогенерации — 14-20%. В состав "Центрэнерго" входят три тепловые электростанции — Трипольская, Змиевская и Угледорская. Последняя ТЭС расположена в зоне вооруженного конфликта на Востоке Украины (непосредственно на линии соприкосновения в городе Светлодарске), что объективно снижает привлекательность компании для западного капитала. Негативно влияет на работу компании прекращение с февраля 2017 г. поставок угля отечественного производства и замена его импортными аналогами (в основном

происхождением из США).

Кабинет министров определил советника по подготовке "Центрэнерго" к приватизации еще 21 февраля с.г. — это польский представитель компании Ernst&Young, и постановил провести оплату его услуг в объеме **3 млн долл. из госбюджета**. Хотя для стимулирования лучшего финансового результата приватизации необходимо было установить вознаграждение советнику не в фиксированной сумме, а в процентах от суммы продажи. Это соответствовало бы и мировой практике, и государственным интересам по максимизации цены объекта.

В целом в перечне объектов большой приватизации почти половина — это предприятия топливно-энергетического комплекса. Кроме "Центрэнерго", на продажу выставлены пять облэнерго, четыре теплоэлектроцентрали, угольная компания.

В списке большой приватизации-2018 оказались и объекты, ежегодно несущие для государства золотые яйца. Так, **ПАО "Турбоатом"** обеспечивает около 10% потребностей мирового рынка в турбинах для атомных электростанций, что делает предприятие четвертым по размерам производителем турбин в мире, а его продукцию — известной в более чем 45 странах мира. Из 261 корпоративного предприятия с контрольным пакетом акций (долей), принадлежащих государству, больше всего дивидендов в госбюджет в 2017 г. — **400 млн грн** (или 43% всех дивидендов) — перечислил именно "Турбоатом". Конкуренцию на приватизационных аукционах можно спрогнозировать и в случае выставления на продажу **"Электротяжмаша"** (производит электрооборудование для железнодорожного и городского транспорта, турбо- и гидрогенераторы, успешно модернизирует оборудование ГЭС и ГАЭС, в том числе за средства ЕБРР).

К сожалению, в Украине так и не создано полноценное правовое государство со справедливым судом, оптимальным государственным вмешательством в экономику, гарантированной защитой инвестиций и собственности. Любому не только западному, но и китайскому, индийскому, бразильскому предпринимателю очень тяжело понять отечественные полулегальные деловые отношения. У нас бизнес — это гибрид предпринимательской деятельности со сверхусилиями по сохранению частной собственности от рейдерских захватов и от необходимости иметь специфические отношения с центральной, региональной и местной властью, налоговой, силовиками, владельцами общенациональных TV-медиа и судьями. **Поэтому инвестиционные риски Украины остаются слишком высокими, а ожидания реальной конкуренции мировых лидеров за украинские приватизационные объекты — напрасными.**

https://zn.ua/macrolevel/privatizaciya-po-novomu-ocherednye-izmeneniya-ocherednye-riski-287413_.html

Українські Новини, 20.06.2018

Рішення про умови продажу "Турбоатома" буде прийматися після завершення роботи радника з приватизації, - в.о. голови ФДМУ Трубаров

Виконуючий обов'язки голови Фонду державного майна Віталій Трубаров заявляє, що рішення про умови продажу найбільшого виробника турбінного обладнання заводу "Турбоатом" (Харків) буде прийматися після завершення роботи радника з приватизації. "Ми хочемо почути професійну думку радника, а це буде компанія зі світовим іменем, і вже після цього приймати рішення про умови

продажу "Турбоатома", - написал він на своїй сторінці в соціальній мережі Facebook.

Кабінет Міністрів виступає за збереження контрольного пакету акцій найбільшого виробника турбінного обладнання завод "Турбоатом" (Харків) у власності держави. **На даний час: 75,22% акцій відкритого акціонерного товариства "Турбоатом" належать державі, компанією управляє Фонд державного майна. 12,8% акцій заводу належать КУА "Сварог Есет Менеджмент" бізнесмена Костянтина Григоришина.**

Інформація на цю тему – УНІАН, Телеграф (новости України и мира), Бизнес.Цензор.Нет, Укринформ, 22.06.2018 «Контрольный пакет акцій "Турбоатома" залишиться в держвласності – Гройсман».

Украинские новости, 25.06.2018

ДТЭК рассчитывает на старт нового рынка электроэнергии в 2019 г

Энергокомпания ДТЭК рассчитывает на старт работы нового рынка электроэнергии с середины 2019 г. Об этом сказал генеральный директор компании **Максим Тимченко.**

Вместе с тем, среди проблем внедрения рынка М. Тимченко выделил наличие задолженности на текущем рынке в размере 1 млрд евро, тогда как "Закон о рынке электроэнергии" предусматривает возможность перехода на новые правила только в случае отсутствия взаимных финансовых обязательств энергокомпаний.

"В Украине также есть большие задержки во внедрении инфраструктуры и программного обеспечения, которые необходимы для функционирования нового рынка", – обозначил вторую проблему М. Тимченко.

Третья проблема, по его мнению, непонимание сути реформы многими стейкхолдерами и, в первую очередь, потребителями.

"Мы стремимся быть полезными в этом процессе, в этом очень важном процессе. Иногда мы даже берем на себя роль правительства, чтобы промотировать и объяснить, что принесет реформа конечным потребителям. Это большая проблема, что большинство стейкхолдеров, особенно потребители, не понимают, что принесет им реформа", – заключил гендиректор.

УНІАН, 25.06.2018

Минэнергоугля избрал харьковскую компанию для определения размера уставного капитала «Укрэнерго» в рамках корпоратизации за 400 тыс. грн

Министерство энергетики и угольной промышленности избрало компанию **«Северно-восточная консалтинговая группа» (Харьков)** для проведения независимой оценки оборотных активов для определения размера уставного капитала оператора Объединенной энергосистемы страны - компании «Укрэнерго» в рамках корпоратизации предприятия за 400 тыс. грн.

Об этом говорится в распоряжении Минэнергоугля № 340 от 22 июня.

Согласно приложению к указу, целью является определения рыночной стоимости активов (основные средства, нематериальные активы), что необходимо для определения уставного капитала «Укрэнерго».

Срок проведения оценки – 50 дней, а дата, по которой проводится оценка – 30 июня 2018 года.

Результат данной услуги – предоставления компанией отчета об оценке имущества, рецензированного в Фонде государственного имущества (ФГИ), в т.ч.

отдельно по 11 обособленным подразделениям «Укрэнерго».

Зеркало недели, Аргументы и факты в Украине, Finance.ua, 25.06.2018

Вступили в силу повышенные "зеленые тарифы" для домохозяйств

Решение Национальной комиссии, осуществляющей регулирование в сфере энергетики и коммунальных услуг Украины (НКРЭКУ) о повышении на 0,75% "зеленых тарифов" для домохозяйств, которое введено в действие постановлением N359 от 23 марта 2017 года, вступило в силу 24 июня.

Документ после трех месяцев задержки опубликован в субботнем номере официального издания "Урядовий кур'єр".

Как указано в обосновании изменений, коррекция тарифов связана с ростом курса евро.

Предыдущее постановление НКРЭКУ, устанавливающее размеры "зеленых тарифов" для домохозяйств (N1609 от 29 декабря 2017 года), предусматривало увеличение на 4,5% также из-за роста курса евро.

Терминал (сайт издания), 26.06.2018

Правила рынка электроэнергии установили ответственных за небаланс

Национальная комиссия, осуществляющая государственное регулирование в сферах энергетики и коммунальных услуг (НКРЭКУ) определила правила деятельности субъектов хозяйствования на рынке электроэнергии. Правила вводятся в действие с 1 июля 2019 года.

Как говорится в сообщении, правила определяют порядок регистрации участников рынка, порядок и требования к обеспечению выполнения обязательств по договорам об урегулировании небалансов электроэнергии, правила балансировки, правила функционирования рынка вспомогательных услуг и т.д.

Так, участниками рынка электрической энергии являются:

- производители,
- электропоставщики,
- трейдеры,
- операторы системы передачи (ОСП),
- операторы системы распределения (ОСР),
- операторы рынка (ОР),
- гарантированный покупатель и потребители.

Обязательным условием участия в рынке (кроме потребителей, которые покупают электроэнергию по договору поставки электроэнергии потребителю) является заключение договора об урегулировании небалансов электроэнергии из ОСП.

Все участники рынка (кроме потребителей) несут ответственность за свои небалансы электрической энергии. Также они смогут создавать балансирующие группы. Объединение участников рынка в балансирующие группы осуществляется на добровольной договорной основе. Участники балансирующей группы несут финансовую ответственность за небаланс в рамках своих небалансов электроэнергии.

Система управления рынком управляет всеми процессами, выполняет все необходимые расчеты, регистрирует все рыночные данные и результаты. Бесперебойное функционирование системы управления рынком обеспечивает ОСП

в качестве ответственного оператора. Участники рынка имеют право на доступ к информации, содержащейся в базах данных системы управления рынком, которая их непосредственно касается.

Кроме того, НКРЭКУ утвердила Правила рынка «на сутки вперед» и внутрисуточного рынка (РСВ/ВСП), которые определяют взаимоотношения с оператором рынка, а также определяют порядок регистрации участников РСВ/ВСП, порядок и требования к обеспечению выполнения обязательств по договорам купли-продажи электрической энергии на РСВ и ВСП, порядок организации и проведения торгов РСВ и торгов ВСП, порядок определения цены на электрическую энергию, порядок проведения расчетов и т.д. Документ также вводится в действие с 1 июля 2019 г., кроме отдельных положений, которые вводятся в действие с 24 июня 2019 г.

Электровести, 26.06.2018

6 законопроектов о переходе с "зеленого" тарифа на аукционы.

В чем главные отличия

С 20 по 22 июня депутаты Верховной Рады зарегистрировали 6 законопроектов про изменения системы стимулирования развития «зеленой» энергетики. Речь идет о переходе с «зеленого» тарифа, который многим кажется высоким и непрогрессивным, на систему аукционов – популярную на сегодня модель поддержки в самых разных странах.

Проведен сравнительный анализ главных отличий этих законопроектов

В основном все изменения касаются солнечной и ветровой генерации. Биоэнергетику, а также малые, мини- и микро-ГЭС, не затрагивает ни снижение тарифов, ни обязательное участие в аукционах.

Система стимулирования развития "зеленой" энергетики на основе аукционов подразумевает проведения конкурса по выбору компаний, которые будут реализовывать проекты, исходя из общей мощности, предложенной государством. **В рамках конкурса, его участники предлагают цену, по которой они готовы отпускать электроэнергию, генерируемую объектом, в сеть. Победителем аукциона становится тот, кто предложит самую низкую цену. Государство дает гарантию, что будет выкупать по этой цене всю генерируемую электроэнергию. Часто речь идет о фиксированном сроке - до 15 до 25 лет.** Эта система считается более прозрачной, хотя во многих странах ее введение привело к остановке развития ВИЭ. Но в первую очередь, переход на аукционы позволит государству меньше платить за возобновляемую генерацию (в идеале), отказавшись от выплат "зеленого" тарифа, который в Украине один из самых высоких в мире.

Ознакомиться с отличиями шести законопроектов можно на сайте:
elektrovesti.net/61697_6-zakonoproektov-o-perekhode-s-zelenogo-tarifa-na-auktsiony-v-chem-glavnye-otlichiya

П О В І Д О М Л Е Н Н Я

Центр енергоефективності Київського національного університету
технологій та дизайну, 25.06.2018

«Повідомлення про відкриття Центру енергоефективності в КНУТД»

**Анатолій Козленко,
директор Центру енергоефективності**

З метою впровадження вимог Закону України «Про енергетичну ефективність будівель» в частині підготовки енергоменеджерів та сертифікованих енергоаудиторів, підвищення їх кваліфікації, демонстрації сучасного обладнання та технологій з енергоефективності в Київському національному університеті технологій та дизайну створено **освітньо-науковий Центр енергоефективності, відкриття якого відбулось 7 червня 2018 року.**

Основні напрями роботи Центру:

- удосконалення освітнього процесу підготовки енергоменеджерів за програмами підготовки бакалаврів та магістрів у реальних умовах набуття практичних компетенцій;
- досягнення кращих результатів енергоощадності шляхом застосування обладнання та технологій передових вітчизняних та зарубіжних компаній;
- спільне виконання науково-дослідних робіт прикладного характеру в інтересах підприємств галузі.

Захід відбувся за підтримки:

- проекту "Реформа сектору енергоефективності", що виконується німецьким товариством міжнародного співробітництва в Україні «GIZ» (Energy Efficiency Projects);
- проекту ПРООН «Усунення перепон для залучення інвестицій у підвищення енергоефективності громадських будівель у малих і середніх містах України на основі моделі ЕСКО»;
- Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження України;
- Міністерства освіти та науки України.

Директор центру енергоефективності **Анатолій Козленко** ознайомив учасників та гостей з виставкою енергоефективного обладнання та технологічних рішень для бізнесу, приватних домогосподарств, ОСББ і промислових об'єктів.

Центр, який відкрили 7 червня 2018 року, має стати практичною базою для підготовки енергоменеджерів та сертифікованих енергоаудиторів, підвищення їх кваліфікації, демонстрації сучасного обладнання і технологій з енергоефективності.

Центр енергоефективності Київського національного університету технологій та дизайну, м. Київ, провул. Євгена Гуцола, 4а (навчальний корпус № 5 КНУТД), Директор Центру енергоефективності Анатолій Михалович Козленко, моб.тел. 050-828-81-43, e-mail: Anatoliy Kozlenko <amkozlenko@ukr.net>

«ДЕНЬ», 26.06.2018

Курс на низьковуглецеву економіку

Алла Дубровик-Рохова

20 червня переговірники Єврокомісії, Європарламенту і Ради ЄС домовилися щодо управління Енергетичним союзом. Спільний проект має

забезпечити доступ всіх європейців до надійної, доступної та екологічно безпечної енергії.

▪ Завдяки новій системі управління ЄС має досягти таких цілей: **стати світовим лідером із відновлювальної енергетики, зробити енергоефективність першим пріоритетом, забезпечити справедливі умови для споживачів і прокласти шлях довгостроковій стратегії ЄС зі зменшення викидів парникових газів.**

▪ Регламент має забезпечити досягнення цілей ЄС, зокрема енергетичних та кліматичних показників ЄС до 2030 року. Це зменшення викидів парникових газів на **40 відсотків**, мінімальна частка відновлювальної енергії в загальній структурі енергії ЄС на рівні не менше ніж **32 відсотків** та енергозбереження на рівні **32,5 відсотка**.

▪ Для досягнення цілей Енергетичного союзу в тексті Регламенту прописано політичну процедуру співпраці між країнами ЄС та Єврокомісією, а також між самими країнами ЄС.

▪ У зв'язку з цієї домовленістю **віце-президент Єврокомісії з питань Енергетичного союзу Марош Шефчович** заявив: «Зараз я очікую, що до кінця року країни-члени підготують проекти енергетичних та кліматичних планів. Вони стануть важливим сигналом для інвесторів, які потребують ясності й передбачуваності».

▪ Ця угода є ще одним важливим кроком у переході до чистої енергії. Вперше у нас буде механізм управління Енергетичним союзом. Воно буде прописано у правилах ЄС, включатиме всі сектори енергетичної політики і впроваджуватиме кліматичну політику відповідно до Паризької угоди. Після завершення підготовки національних планів країн-членів до ЄС прийдуть інвестиції, які сприятимуть модернізації економіки та енергосистем ЄС, створенню нових робочих місць, заощадженню європейців на комунальних платежах і зменшенню вартості імпорту енергопродуктів до ЄС», — прокоментував **єврокомісар з кліматичних дій та енергетики Мігель Аріас КАНЬЄТЕ**.

▪ Попередньо ухвалений текст Регламенту щодо управління Енергетичним союзом визначає багатоскладову процедуру співпраці між країнами ЄС та Єврокомісією, а також між самими країнами ЄС задля досягнення цілей Енергетичного союзу. У Регламенті взято до уваги, що різні країни можуть зробити різний внесок до Енергетичного союзу. Також країни-члени зобов'язані забезпечити модель низьковуглецевого розвитку в довгостроковій перспективі, щонайменше упродовж наступних **30 років**.

▪ Крім того, в тексті Регламенту прописано більш простий механізм подання електронних звітів задля забезпечення надійності та прозорості інформації в цій сфері. 2021 року цей Регламент замінить Регламент ЄС № 525/2013 щодо механізму кліматичного моніторингу, який визначає зобов'язання ЄС та його країн-членів із звітування ООН.

▪ Нагадаємо, **Україна увійшла в десятку перших країн світу, яка розробила стратегію низьковуглецевого розвитку**. Це обговорювалося під час конференції проекту USAID «Муніципальна енергетична реформа в Україні». Зараз вуглецеємність ВВП України в 3,3 рази перевищує показник країн ЄС.

<http://m.day.kyiv.ua/uk/article/ekonomika/kurs-na-nyzkovuglecevu-ekonomiku>

ЯДЕРНА ЕНЕРГЕТИКА ТА ПРОМИСЛОВІСТЬ

Сайт РАЕС, 13.06.2018

РАЕС: Одеська політехніка – відзначає 100-річний досвід підготовки кадрів

Цьогоріч урочистий ювілей святкуватиме альма-матер багатьох енергетиків України. **18 вересня 2018 року Одеський національний політехнічний університет відзначатиме своє 100-ліття.**

Одеський національний політехнічний університет (ОНПУ) пройшов значний шлях становлення й розвитку, заслужено отримавши статус одного з провідних ВНЗ України. Найдавніший вищий технічний навчальний заклад півдня України за роки свого існування зробив значний внесок в розвиток української та світової науки й техніки, в підготовку фахівців для атомної галузі України. Багато випускників ОНПУ працюють у Міністерстві енергетики та вугільної промисловості України, Державній інспекції ядерного регулювання та безпосередньо мають відношення до виробництва електроенергії.

ОНПУ є профільним навчальним закладом компанії «Енергоатом» та її відокремлених підрозділів – діючих АЕС України. ОНПУ по праву може пишатися своїми випускниками, топ-менеджерами атомної галузі – президентом ДП «НАЕК «Енергоатом» **Юрієм Недашковським**, віце-президентом Компанії **Володимиром Пишним**, генеральним інспектором – директором з безпеки Компанії **Данко Білеєм**.

З 2002 року керівниками найбільшого енергетичного підприємства північно-західного регіону України – Рівненської АЕС є випускники ОНПУ: **В'ячеслав Тищенко** (2002-2003рр.), **Микола Фрідман** (2003-2008рр.), **Михайло Колісниченко** (2008-2012рр.). Шостий рік поспіль Рівненську АЕС очолює **Павло Павлишин**, який розпочав свій трудовий шлях на підприємстві після успішного завершення навчання в Одеському політесі у 1992 році.

Високий рівень підготовки студентів ОНПУ забезпечується відповідним викладацьким складом вишу, в якому є лауреати Нобелівської та Державних премій, Заслужені діячі науки й техніки, Заслужені працівники Вищої школи та народної освіти, відмінники освіти України. Більшість з них теж були студентами Одеського політехнічного університету. Близько півтисячі випускників ОНПУ працюють нині на Рівненській АЕС, майже половина з них обіймає керівні посади. Щорічно колектив РАЕС поповнюється молодими спеціалістами з Одеси...

Рівненська АЕС тісно співпрацює з технічними ВНЗ України, це дозволяє ґрунтовно комплектувати кадри найкращими випускниками, таким чином, підтримуючи високий рівень кваліфікації персоналу, який відповідає почесному званню енергетика-атомника.

Додаткова інформація на цю тему від Науково-технічної спілки енергетиків та електротехніків України і ДП «НАЕК «Енергоатом»

Список керівників ДП «НАЕК «Енергоатом» - випускників ОНПУ:

Дирекція:

Сергій Бриль, Юрій Шейко, Павло Лашевич;

ВП «Запорізька АЕС»:

Дмитро Сабадін, Олександр Присмицький, Володимир Іванов, Дмитро Сухоставець;

ВП «Рівненська АЕС»:

Володимир Леонов, Володимир Бондаренко, Анатолій Потапов;

ВП «Хмельницька АЕС»:

Олександр Годнев, Олександр Копійко, Валерій Лисенко, Олег Хатьомкін;

ВП «Южно-Українська АЕС»:

Володимир Лісніченко, Микола Феофентов, Юрій Фомін,

Олександр Івановський, Ігор Панін та багато інших відомих фахівців в галузі атомної енергетики та промисловості України

Российское атомное сообщество, 14.06.2018

Техническая помощь Швеции и Норвегии будет способствовать реализации Энергоатомом совместного проекта с Арагоннской лабораторией США

В рамках международной технической помощи Швеции и Норвегии НАЭК «Энергоатом» заключил контракт с Шведским органом по радиационной безопасности (SSM) и компанией Lloyd's Register Consulting - Energy AB. Контракт предусматривает предоставление Энергоатому расчетных кодов и лицензий на программное обеспечение RiskSpectrum/RiskWatcher для Запорожской АЭС (5 новых единиц) и обновления уже существующих в Компании (используются на ЮУАЭС и ХАЭС) лицензий и кодов, а также предоставление технической поддержки по этим кодам в течении трех лет. **Указанное программное обеспечение является современным инструментом для выполнения расчетов вероятностного анализа безопасности и осуществления мониторинга риска и используется на многих АЭС Европы и США. Согласно условиям контракта планируется провести вводный курс по его использованию для украинских специалистов.**

Финансирование контракта осуществлялось за счет безвозмездной помощи правительства Норвегии и Швеции. Общая сумма контракта 2 млн 357 тыс. шведских крон (что примерно соответствует 235 тыс. евро).

В ходе совещания по внедрению упомянутого программного обеспечения на украинских АЭС, вице-президент Энергоатома **Владимир Пышный** выразил благодарность шведским и норвежским специалистам за оперативную реализацию подготовительной части проекта.

Державна інспекція ядерного регулювання України, 15.06.2018

Заступник Голови Держатомрегулювання Тріпайло Руслана взяла участь у відкритій нараді МАГАТЕ в Відні

Заступник Голови Державної інспекції ядерного регулювання України **Тріпайло Руслана** взяла участь у відкритій нараді для національних експертів з обміну досвідом з імплементації в країнах – членах МАГАТЕ положень Керівних матеріалів з експорту та імпорту радіонуклідних джерел до Кодексу поведінки із забезпечення безпеки та збереженості радіоактивних джерел, що відбулася з 11 по 13 червня 2018 року у м. Відень (Республіка Австрія).

У цій нараді взяли участь 155 експертів з 85 країн. Україна та ще 26 країн було представлено хорошу практику із впровадження дозвільної системи імпорту радіонуклідних джерел та експорту (у випадках повернення відпрацьованих радіонуклідних джерел до країни – виробника).

Ще у 2004 році Україна одна із перших країн світу зобов'язалась виконувати положення Кодексу поведінки з забезпечення безпеки і збереженості радіоактивних джерел та доданих до нього Керівних матеріалів з

експорту та імпорту радіонуклідних джерел.

На сьогодні Кодекс та додані до нього Керівні матеріали з експорту та імпорту радіоактивних джерел є складовою частиною національного законодавства та важливим інструментом забезпечення міжнародного режиму безпеки та збереженості радіонуклідних джерел іонізуючого випромінювання.

Сайт Кабінета Міністрів України, 15.06.2018

Українські фахівці проводитимуть навчання з радіоекології та поводження з РАВ для атомників Китаю

Державне агентство України з управління зоною відчуження підписало з Компанією атомних операторів Китаю Меморандум про координацію навчального курсу для китайських колег на підприємствах зони відчуження, у рамках якого відбудеться старт практичних навчань.

Орієнтовна програма навчань передбачає отримання знань з оцінки безпеки ядерних установок, принципів поводження з радіоактивними відходами та відпрацьованим ядерним паливом, подолання наслідків аварій на ядерних установках та реабілітації радіаційно забрудненого довкілля.

«Україна має унікальний досвід у сфері подолання наслідків аварій на атомних електростанціях, набутий в процесі зняття ЧАЕС з експлуатації та забезпечення бар'єрної функції у зоні відчуження. Ми відкриті до співпраці й обміну досвідом задля успішної реалізації міжнародних освітніх проектів», – підкреслив Голова Державного агентства України з управління зоною відчуження **Віталій Петрук** під час зустрічі з китайськими операторами-атомниками.

Навчальний курс китайських фахівців у зоні відчуження розпочався з ознайомлення з діяльністю ДСП «Екоцентр».

Енергоатом, ХАЕС, 18.06.2018

Хмельницька АЕС визнана кращим підприємством з впровадження системи управління ризиками

У м. Києві пройшла **VI Міжнародна науково-практична конференція «Охорона праці – 2018»** Управління ризиками: від концепції до впровадження, організатором якої виступило ДП «Редакція журналу «Охорона праці». Участь у конференції взяли і фахівці з охорони праці енергетичних підприємств, а саме українських АЕС.

Під час конференції учасники ділились досвідом, щодо зниження рівня травматизму на підприємстві, обговорювали необхідність формування в Україні інституту менеджерів з безпеки за зразком європейських країн, планували перспективи реформування сфери охорони праці в Україні.

За підсумками проведеного конкурсу **«Лідер року у сфері управління ризиками»**, за результатами діяльності у 2017 році, було оголошено переможців. У номінації **«Краще підприємство з впровадження системи управління ризиками»** визначено відокремлений підрозділ **«Хмельницька атомна електрична станція»** ДП «НАЕК» «Енергоатом».

Інформація на цю тему – Перспектива, ДеПо.ua, 26.06.2018 «Контролюють, визначають шляхи покращення».

Интерфакс-Украина, Энергореформа, Бизнес.Цензор.Нет, 18.06.2018

**Westinghouse ожидает тендера на "Энергомост"
для активизации кооперации с Турбоатомом**

Westinghouse в рамках кооперации с "Турбоатомом" продолжает обсуждать подготовку к внедрению программ увеличения установленной мощности энергоблоков ВВЭР и повышения коэффициента использования установленной мощности (КИУМ), а активизация кооперации возможна при запуске проекта энергомоста "Украина-ЕС", сообщил вице-президент и управляющий директор Westinghouse в Северной Европе Азиз Даг (Aziz Dag).

Кроме того, А.Даг отметил, что Westinghouse также работает с Минэнергоугля, "Энергоатомом" и другими заинтересованными лицами как по программе увеличения КИУМ, так и по программе увеличения установленной мощности. "Это две отдельных программы", – уточнил он.

Отвечая на вопрос о возобновлении производства ядерного топлива для энергоблоков ВВЭР-440, А.Даг сообщил, что несколько недель назад компания провела специальный семинар по этому топливу в Стокгольме.

Он напомнил, что Евросоюз для усиления энергетической безопасности поддерживает проект по диверсификации поставок топлива для ВВЭР-440 и ранее выделил часть средств на его осуществление.

Самопоміч, 18.06.2018

**Вікторія Войціцька: "Безпека нашої ядерної галузі
є одним з ключових пріоритетів"**

Вікторія Войціцька, народний депутат України

На засіданні погоджувальної ради парламенту народний депутат від фракції «Об'єднання «Самопоміч» **Вікторія Войціцька** вчергове звернула увагу колег на законопроект № 3131.

Документ, за її словами, є ключовим законопроектом, який стосується працівників таких компаній, як «Енергоатом» та «Укргідроенерго». Так, зарплати на АЕС в Україні в 5 -10 разів нижчі, ніж у колег з Франції або США, і у 2-3 рази нижчі, ніж в Росії або Ірані. **Адже тарифи українських АЕС «з'їдає» теплова генерація, тарифи для якої всіма правдами і неправдами «вибивають» її власники.** Україна втрачає ліцензований персонал галузі, на підготовку якого витрачено значні кошти. Керівництво АЕС мотивує висококваліфікований персонал, будуючи житло у мономістах поруч з АЕС і продаючи його фахівцям за ринковою вартістю з розстрочкою на кілька років, аби «прив'язати» фахівця до місця роботи. Але сьогодні законодавство зупинило можливість продажу вже побудованого житла персоналу атомних електростанцій.

Позиція Вікторії Войціцької полягає в тому, щоб невідкладно виправити ситуацію і винести законопроект №3131 в залу вже на цьому тижні. Ухвалення законопроекту надасть можливість державним підприємствам, зокрема атомної галузі, продавати побудоване спецжитло своїм кваліфікованим працівникам.

Трибуна Праці, 18.06.2018

Щоб наступні покоління українців почували себе безпечно

Роман Зібницький

Нещодавно в столиці Австрії Відні пройшла VI нарада МАГАТЕ з виконання країнами світу зобов'язань за Об'єднаною конвенцією про безпеку поводження з відпрацьованим ядерним паливом та радіоактивними відходами.

Були на ній присутні й українські фахівці, адже наша країна завжди суворо дотримується усіх міжнародних зобов'язань у сфері поводження з радіоактивними матеріалами.

Під час наради українська делегація презентувала **Національну доповідь про виконання нашою державою зобов'язань за трирічний період у рамках згаданої Об'єднаної конвенції**. Доповідь відобразила прогрес у впровадженні заходів ядерної та радіаційної безпеки при поводженні з відпрацьованим ядерним паливом (ВЯП) та радіоактивними відходами (РАВ). Вона викликала жвавий інтерес навіть ще в процесі попереднього розгляду.

Як зазначив очільник української делегації у Відні, голова Державної інспекції ядерного регулювання України **Григорій Плачков**, за останні роки в Україні відбулися вагомні позитивні зрушення в питаннях поводження з ВЯП і РАВ...

Україна також досягла суттєвого прогресу у створенні сховища «сухого» типу для відпрацьованого ядерного палива, яке залишилося від Чорнобильської АЕС – так званого СВЯП-2. Нині на майданчику СВЯП-2 вже здійснюються випробування систем та елементів, важливих для безпеки цієї сучасної установки.

Динамічно йде й будівництво Централізованого сховища для відпрацьованого ядерного палива реакторів типу ВВЕР вітчизняних атомних станцій (відоме всім як ЦСВЯП). Спорудження цього сховища триває чітко за графіком.

Треба зауважити, що для обох цих сховищ – і СВЯП-2, і ЦСВЯП – використовуються технології, розроблені всесвітньо відомою американською компанією **Holtec International**.

Але що є вкрай важливим для безпеки зони відчуження і прилеглих до неї територій – вже здійснено переоцінку сховищ радіоактивних відходів чорнобильського походження на території зони.

Тобто, за останні роки роботу щодо поводження з ВЯП та РАВ, і передусім – у зоні відчуження, проведено велику. Але ж і виклики, які постають перед Україною у цих питаннях, є масштабними і вимагають серйозних зусиль та коштів!

Важливими питаннями залишаються законодавче закріплення особливого статусу зони спеціального промислового використання на території зони відчуження та створення в Україні стаціонарного геологічного сховища, яке має безпечно і на тисячі років прийняти значну кількість радіоактивних відходів, що зараз зберігаються у зоні ЧАЕС. Усе це необхідно зробити для того, аби в подальшому територія зони відчуження могла використовуватись більш ефективно, а наступні покоління українців почували себе безпечно.

Інформація на цю тему – Сайт Кабінета Міністрів України, 20.06.2018 «Остап Семерак: У Чорнобильській зоні будуються два сховища для відпрацьованого ядерного палива».

Сайт Кабинета Министров Украины, Министерство энергетики та вугільної промисловості України, 19.06.2018

У Міненерговугілля проведено нараду

щодо розвитку ядерної енергетики та атомно-промислового комплексу

Під час наради, яка проведена 18 червня під головуванням Міністра енергетики і вугільної промисловості **Ігоря Насалика** за участю голови НКРЕКП **Оксани Кривенко** та члена НКРЕКП **Дмитра Коваленка**, представників ДП НАЕК «Енергоатом» та Атомпрофспілки, йшлося про проблемні питання формування тарифу на електроенергію, що виробляється атомними електростанціями України, необхідне фінансування інвестиційних програм ДП НАЕК «Енергоатом», збереження кадрового потенціалу атомників, виконання робіт з модернізації та підвищення безпеки, закупівлю ядерного палива тощо.

Міністр зазначив, що питання забезпечення ядерної та радіаційної безпеки, надійне функціонування атомних енергоблоків є пріоритетними для Міненерговугілля, оскільки в балансі електричної енергії частка електроенергії, що виробляється АЕС, становить 55 відсотків. В Енергетичній стратегії до 2035 року також визначено розвиток ядерної енергетики як пріоритетний напрям. Також Ігор Насалик підкреслив важливість будівництва Централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива, що дасть можливість значної економії коштів, оскільки більш ніж 200 млн доларів щороку сплачуємо РФ за зберігання відпрацьованого ядерного палива.

Представники профспілки атомників, звертаючись до НКРЕКП, наголосили на необхідності виваженої подальшої тарифної політики з урахуванням потреб галузі, європейської практики та перспективного розвитку ядерної енергетики.

УНИАН, Энергореформа, Бизнес.Цензор.Нет, Интерфакс-Украина, 20.06.2018

Украина в январе-апреле импортировала ядерного топлива на 131,21 млн долл. – Госстат

Украина в январе-апреле 2018 года импортировала тепловыделяющих сборок, которые являются топливом для работы атомных электростанций, на общую сумму 131,21 млн долл., сообщает Государственная служба статистики.

По данным Госстата, за отчетный период было закуплено из России ядерного топлива весом 89,8 тонн на сумму 102,794 млн долл. (в общей структуре закупок доля российского топлива составила 78,3%), а из Швеции – 32,24 тонн, стоимостью 28,4 млн долл. Доля поставок из Швеции составила 21,7%.

В конце января 2018 года «Энергоатом» и Westinghouse продлили срок действия договора о поставках до 2025 года. На сегодняшний день шведское топливо успешно эксплуатируется на Запорожской и Южно-Украинской АЭС.

UGMKinfo, EUAXIS, 20.06.2018

ЕБРР проверит на РАЭС расходование кредитных средств

На площадке Ровенской АЭС начала работу делегация представителей Европейского банка реконструкции и развития (ЕБРР), Консультанта инспектора кредиторов (КИК) и группы управления проекта (ГУП) с целью контроля и анализа состояния реализации совместного с ЕБРР/Евратом проекта Комплексной сводной программы повышения уровня безопасности энергоблоков АЭС (КсПБ).

Комплексная сводная программа повышения уровня безопасности энергоблоков атомных электростанций, утвержденная Кабинетом Министров Украины и рассчитанная на период до 2020 года, реализуется за счет кредитных средств ЕБРР/Евратома в размере 600 млн. евро. Условием кредитных соглашений является прозрачность и соответствие европейским стандартам всех этапов внедрения программы, начиная с подготовки и проведения процедур торгов по закупкам оборудования и услуг (составление технических документов, переписка с будущими участниками), включая поставку оборудования, его монтаж и заканчивая введением в эксплуатацию. Реализация КсПБ позволит выполнить международные обязательства Украины относительно рекомендаций МАГАТЭ и ЕС в части повышения уровня безопасности энергоблоков АЭС.

В состав делегации вошли представитель банка-кредитора КсПБ ЕБРР в Украине **Валерий Кулишенко**, представители КИК – **Георгий Кривошеин**, **Мигле Юрчуконите** и **Эгле Гервите**. От группы управления проектом выступил **Антон Дырин**. Стартовое совещание по выполнению мероприятий КсПБ за кредитные средства ЕБРР/Евратом на Ровенской АЭС состоялось под председательством главного инженера - первого заместителя генерального директора РАЭС **Павла Ковтонюка** при участии руководителей структурных подразделений электростанции – кураторов реализации Программы.

Енергоатом, Сайт ХАЕС, 20.06.2018

Хмельницьку АЕС відвідала японська делегація

Представники Наглядового комітету з питань реформування ядерного сектору компанії Tokyo Electric Power Company Holdings, Японської електроенергетичної компанії (TEPCO) та компанії Toshiba International (Японія) 19 червня відвідали Хмельницьку АЕС. Метою візиту є обмін досвідом з питань забезпечення надійності, безпеки та стабільної роботи експлуатації АЕС.

В рамках зустрічі для гостей було проведено ознайомчу екскурсію...

Японські гості зустрілися із адміністрацією станції на чолі із генеральним директором Хмельницької АЕС **Миколою Панащенком**.

Під час зустрічі обговорювались також питання інформаційної політики, системи аварійного реагування, проведення протиаварійних тренувань, інформаційну взаємодію ХАЕС з населенням регіону розташування.

Додаткова інформація на цю тему – ГСП Чернобильская АЭС, 20.06.2018 «ЧАЕС: Візит делегації ТЕРСО». 20-21 червня на Чорнобильській АЕС працює делегація Токійської електроенергетичної компанії (ТЕРСО), що відома як оператор АЕС Фукусіма у Японії.

Японські фахівці прибули на Чорнобильську АЕС для вивчення досвіду стабільної та безпечної роботи на стадії зняття з експлуатації.

Під час візиту члени Комітету відвідали також ключові об'єкти Чорнобильської АЕС: сховище відпрацьованого ядерного палива № 2 та новий безпечний конфайнмент.

Енергоатом, Сайт ЮУАЕС, 21.06.2018

На ЮУАЕС відбулося засідання Ради фахівців з електротехнічного обладнання Енергоатома

На Южно-Українській АЕС пройшло 32-е засідання Ради фахівців з

електротехнічного обладнання ДП «НАЕК «Енергоатом». У ньому традиційно взяли участь представники дирекції енергокомпанії, вітчизняних атомних станцій, а також організацій-розробників і виробників устаткування, яке використовується в електротехнічних пристроях. Під час роботи учасники зустрічі знайомилися з презентаціями нових розробок, а також обмінювалися досвідом експлуатації електротехнічного обладнання.

Серед фірм, що представляли свою продукцію, були як вітчизняні, так і зарубіжні - з Франції, Австрії, Індії, Польщі, Німеччини та Азербайджану.

Рада фахівців з електротехнічного обладнання НАЕК «Енергоатом» функціонує більше 10 років (перше засідання було проведене в липні 2005 року) і є погоджувальним органом при Раді головних інженерів компанії. Її засідання проводяться двічі на рік.

Атомник України, 21.06.2018

Проведення корпоратизації Енергоатома потребує законодавчих змін

Корпоратизація Національної атомної енергогенеруючої компанії «Енергоатом», яка передбачає створення незалежної наглядової ради та перехід від держпідприємства до акціонерного товариства, потребує внесення змін до чинного законодавства. Про це журналістам повідомив президент Енергоатома **Юрій Недашковський**.

«Процес корпоратизації завис між першим і другим етапом. Перший етап - це аналіз законодавчої бази. Радники Європейського банку (ЄБРР) знайшли цілу низку законодавчих складнощів, до яких потрібно вносити зміни. **Потрібно вносити зміни до Закону України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку»**, в якому йдеться, що всі ядерні матеріали - це державна власність. Поки ми унітарне підприємство, це не створює для нас проблем... там багато колізій, але це не заважає працювати експлуатуючій організації, однак щойно ми стаємо акціонерним товариством і не вносимо відповідних змін, ми не маємо права виробляти електроенергію з цих матеріалів», - сказав Недашковський.

Також він повідомив, що **зміни необхідно внести і до порядку формування статутного фонду**.

«Ми хочемо корпоратизації Компанії, але в розумному значенні корпоратизації. Ми не хочемо корпоратизацію, в результаті якої ми не зможемо використовувати ядерне паливо, і ми не хочемо корпоратизацію, в результаті якої ми втратимо будь-яку інвестиційну привабливість. **Зараз у нас основних фондів понад 160 мільярдів, а в результаті корпоратизації стане мінус 20 мільярдів**», - резюмував президент Компанії.

Наприкінці квітня 2017 року компанія **Deloitte**, яку Європейський банк реконструкції і розвитку вибрав консультантом для Енергоатома, представила початковий звіт про реалізацію проекту з корпоратизації Компанії. Згідно з цим звітом, **процес корпоратизації буде проведено у три етапи: перший - це вивчення та оцінка наявної законодавчої бази, другий - розробка дорожньої карти і третій - визначення ролі ради директорів, спостережної ради Компанії, побудова системи фінансового контролю**.

Укринформ, Бизнес.Цензор.Нет, UA Energy, Finance.ua, 22.06.2018

Кабмин внесет предложения о достройке энергоблоков на Хмельницкой АЭС – Насалик

В июле правительство Украины планирует внести правовой акт относительно достройки и финансирования 3-го и 4-го энергоблоков на Хмельницкой АЭС.

Об этом сообщил министр энергетики и угольной промышленности Украины **Игорь Насалик** на международной конференции высокого уровня по развитию сектора электроэнергетики Украины в Брюсселе.

«Я думаю, что этот ядерный объект после ввода в эксплуатацию обеспечит не только надежную работу энергосистемы Украины, но и энергосистемы Европы, в том числе при полной интеграции», - убежден И.Насалик.

Енергоатом, 22.06.2018

Місія МАГАТЕ з підвищення експлуатаційної безпеки АЕС PROSPER вперше пройшла в Енергоатомі

З 18 по 22 червня в НАЕК «Енергоатом» проходила місія Міжнародного агентства з атомної енергії (МАГАТЕ) з перевірки ефективності аналізу досвіду забезпечення експлуатаційної безпеки **PROSPER** (Peer Review of the effectiveness of the Operating Safety Performance Experience Review process). Місія PROSPER була організована МАГАТЕ на прохання Енергоатома та вперше проходила в Україні.

У складі команди МАГАТЕ до України прибули відомі у світі фахівці з експлуатаційної безпеки АЕС: **Даян Захрадка, Теа Біліч-Забріч, Рой Хартер та Ладіслав Кіш.** Окрім фахівців МАГАТЕ у роботі місії брали участь представники чотирьох українських АЕС, Дирекції Енергоатома, місію також супроводжували експерти Держатомрегулювання та Державного науково-технічного центру з ядерної та радіаційної безпеки.

Довідково. Програма PROSPER сприяє тому, щоб країни-члени МАГАТЕ могли підвищити рівень безпечної експлуатації своїх АЕС. Її мета - перевірка програми з досвіду експлуатації оператора АЕС. При цьому перевіряються всі галузі управління досвідом експлуатації, даються рекомендації з питань, що безпосередньо стосуються характеристик експлуатаційної безпеки. Пропозиції, які надаються за результатами перевірки, спрямовано на підвищення ефективності програм аналізу досвіду експлуатації, а також на стимулювання персоналу АЕС до розгляду інших шляхів і засобів вдосконалення досвіду експлуатації. Місія PROSPER проводиться тільки на прохання країн-членів МАГАТЕ.

Енергоатом, Сайт РАЕС, 22.06.2018

На Рівненській АЕС успішно завершилася чергова інспекція МАГАТЕ

На Рівненській АЕС завершилася перевірка Міжнародної агенції з атомної енергії, яка здійснює контроль щодо застосування гарантій до ядерного матеріалу в рамках Угоди між Україною та МАГАТЕ у зв'язку з Договором про нерозповсюдження ядерної зброї.

Захід відбувся наприкінці червня з метою проведення фізичної інвентаризації ядерного матеріалу на енергоблоці №3 Рівненської АЕС. Чергова перевірка проводилась інспекторами МАГАТЕ **Коліном Фюллером та Джамалом Мечері.** Роботи виконувались за участю начальника Інспекції на РАЕС

Держатомрегулювання **Володимира Краснощоченка**.

Інформація на цю тему – Голос України (сайт издания), 23.06.2018 «Інспекція МАГАТЕ: Рівненська АЕС дотримується міжнародних гарантій», Вікторія Леонова. Сайт РАЕС, 23.06.2018 «Підвищення експлуатаційної безпеки РАЕС – одне з пріоритетних завдань Енергоатома».

Сайт ЗАЕС, 22.06.2018

Представник Запорізької АЕС

відвідав Королівський технологічний інститут в Стокгольмі

З робочим візитом для обговорення перспектив і напрямків можливої співпраці між ДП «НАЕК «Енергоатом» і Королівським технологічним інститутом в Стокгольмі, Швецію відвідали представники НАЕК «Енергоатом», Науково-технічного центру та Київського національного інституту архітектури та будівництва. Запорізьку АЕС представляв керівник проектно-конструкторського підрозділу **Степан Шашликов**.

Однією з тем для обговорення стала не тільки розвиток, але і збереження проектного потенціалу на атомних електростанціях України, який був частково втрачений і почав заново формуватися вже в умовах становлення України як незалежної держави. Дане питання має стратегічне значення і втратити ці знання ніяк не можна. Тому на кожному майданчику є проектні відділи, фахівці яких виконують серйозні роботи.

«Обговорювали питання проектування, управління старінням і продовження терміну експлуатації енергоблоків. Королівський технологічний інститут в Стокгольмі в даному контексті - не випадковий вибір - підкреслив керівник проектно-конструкторського підрозділу Запорізької АЕС Степан Шашликов. - Це один з найбільших технічних вузів не тільки Скандинавії, але всієї Європи, який всерйоз займається даною проблематикою, зокрема він знаменитий і авторитетний своїми дослідженнями в галузі ядерної фізики».

Приймаюча сторона, в свою чергу, цікавилася проектами, які реалізуються в Україні в сфері атомної енергетики.

«ЗЕРКАЛО НЕДЕЛИ. Україна», 23.06.2018

Уран проміжного поділу

Ігор Маскалевич

Про нарощування видобутку урану говорили всі без винятку уряди України. Благо, за його запасами наша країна посідає перше місце в Європі. За навіть найскромнішими оцінками, сировини вистачить років на сто. Для підтримки виробництва електроенергії діючими енергоблоками АЕС щороку потрібно 2,5 тис. тонн оксиду урану.

Десять років тому було прийнято досить амбіційну програму "Ядерне паливо України" з планами наростити видобуток уранового концентрату до 1880 т на рік, будівництва заводу ядерного палива плюс випуску 270 т на рік цирконієвого прокату.

Сьогодні в Україні виробляється близько 1000 тн уранового концентрату на рік. Рівень забезпечення власним концентратом з початку століття збільшився з 32 до лише 40%. Решту (до 1,5 тис. тн) щорічно купують у російських, європейських і казахстанських постачальників.

Собівартість нашого урану за світовими стандартами дуже висока. Торік вона була на рівні 105 дол./кг, що більш як удвічі вище за поточні світові котирування.

Шахти різної долі

Нині практично всі розроблювані (і перспективні) родовища зосереджено в невеликому районі (розміром 80 на 20 км) у межах Кіровоградської області. Там і працює єдиний видобувач урану в Україні — Східний гірничо-збагачувальний комбінат (ГЗК). Його призначення та спеціалізація — видобуток і переробка уранової руди.

У СхідГЗК три шахти: Інгульська, Смолінська та Новокостянтинівська, які розробляють чотири родовища. Причому шахта Інгульська працює на двох із них одночасно.

Гідрометалургійний завод СхідГЗК у Жовтих Водах займається переробкою руди в оксид урану. Потім він традиційно направляється в Російську Федерацію для збагачення та виготовлення тепловиділяючих збірок (ТВЗ) — власне, палива для українських атомних електрогенеруючих станцій.

У структурі управління над СхідГЗК височіє створений 2008-го держконцерн "Ядерне паливо". Його завданням було створення заводу з виробництва ядерного палива, збільшення випуску урану та налагодження виробництва цирконію. З усіх трьох завдань за фактом здійснюються тільки видобуток урану (97% обороту концерну) і випуск гафнію (до 12 т на рік).

Значна частина руди добувається прямо під обласним центром — містом Кропивницьким (раніше Кіровоград). Запасів урану там вистачить мінімум до 2030-го. І поруч є велике нерозроблюване родовище Центральне (Західне).

Нині завданням СхідГЗК є підтримка наявного обсягу виробництва на старих родовищах на рівні 650–670 т/рік і введення в дію пускового комплексу потужністю 500–550 т/рік на Новокостянтинівській шахті. Останні роки добування фінансується тільки за рахунок комбінату, та й то дуже мало. Вихід на проектну потужність — 1500 тис. т уранової руди на рік — потребуватиме близько чверті мільярда доларів. Таких грошей у Східного ГЗК немає.

Електроенергія українських АЕС нині взагалі найдешевша у світі. З поточним тарифом близько 2 центів за кіловат-годину вона в три-чотири рази дешевша за європейську та в 1,5 разу — російську! Однак така дешевизна не дає можливості накопичувати ресурси не тільки на розвиток, а й на безпечне виведення з експлуатації блоків АЕС.

Торік відповідно до звіту СхідГЗК було "реалізовано 1240 т уранового концентрату. Отримано загальний дохід на суму 4,2 млрд грн і заплачено майже 1 млрд грн податків".

Уран на схемах

Згідно з укладеним контрактом державна НАЕК "Енергоатом", яка експлуатує АЕС, у період 2008–2018 рр. викупує видобутий урановий концентрат (у СхідГЗК). Причому за цінами, які забезпечують прибуток останнього, тобто набагато вище за нинішні ціни на ринку.

А СхідГЗК, тим часом, поставлено "надважливу мету: зниження собівартості урану з 105 дол. за кілограм у 2017 р. до 80 дол. упродовж 2018–2019 рр."

Китайці та мережовики

Основна надія на приріст видобутку українського урану пов'язана з китайцями. Останні два роки китайські делегації регулярно відвідують

Новокостянтинівську шахту та гідрометалургійний завод (там вони хочуть брати участь у будівництві установки з виробництва сірчаної кислоти).

Східний ГЗК не підлягає приватизації (все-таки стратегічне підприємство), але можливі інші непрямі та відносно тимчасові форми — оренда, довгострокова концесія, створення спільного підприємства, застава продукції та інші.

Китай має 38 діючих атомних реакторів і планує побудувати ще близько двох десятків до 2020 р. Він скуповує активи з видобутку урану в Казахстані, Узбекистані, Нігері й навіть Канаді. Торік China National Nuclear Corporation разом із концерном "Ядерне паливо" затвердила план дій зі створення спільного виробництва ядерного палива для реакторів типу ВВЕР-1000 в Україні.

Схоже, незабаром знову почуємо про **Олександра Дубового** в цілому та про реанімацію СП "УкрТВЗ", зокрема. Є й інші суперкруті "інвестори". Торік і позаторік за рішеннями судів п'ять родовищ уранових руд у Миколаївській і Дніпропетровській областях пішли на користь нещодавно створеної фірми ТОВ "Атомні енергетичні системи України" (АЕСУ), яка одержала дозвіл... на їх "геологічне вивчення та дослідницько-промислову розробку". Йдеться про Сафонівську ділянку, Михайлівську та Садову площі у Миколаївській області, а також Новогур'євську ділянку та Сурську площу в Дніпропетровській області.

АЕСУ запропонувало видати їм спецдозволи на п'ять років без проведення аукціонів, тому що перед цим фірма орендувала цілісні майнові комплекси в контурах цих родовищ. Уран збираються видобувати вибуговими (тобто закачуванням у пласт кислотного розчину).

За фактом 5 із 13 перспективних родовищ під підземне вибугове видобування вже опинилися у фірми-посередника. Його пов'язують із співвласником торговельної мережі магазинів-дискаунтерів "АТБ-Маркет" **Геннадієм Буткевичем**.

У "Ядерному паливі" взагалі зробили вигляд, що нічого не сталося. Інвестпроект Сафонівського родовища — їхній (так вказано на сайті концерну, що правильно), віддавати його не варто. Актив став публічно-токсичним. Та й п'ять років уже потихеньку минають. Цілком можна, та й потрібно, повернути родовища державі.

У "Ядерному паливі" взагалі зробили вигляд, що нічого не сталося. Інвестпроект Сафонівського родовища — їхній (так вказано на сайті концерну, що правильно), віддавати його не варто. Тим паче, мета фірми — його перепродати, адже своїх ресурсів у АЕСУ немає. Утім, сумнівно, що перепродаж відбудеться. Актив став публічно-токсичним. Та й п'ять років уже потихеньку минають. Цілком можна, та й потрібно, повернути родовища державі.

Абсолютно свідомо я не згадував про масу урядових документів із розвитку та подальшого поглиблення галузі, тому що з фінансуванням на рівні 3-5% це просто купа макулатури.

Сумнівно, що до виборів щось радикально зміниться. Для початку варто хоча б повернути вже відтиснуті родовища та переукласти (підписати новий) контракт на поставки урану НАЕК "Енергоатом" (старий саме закінчується). І визначитися, у яких обсягах і що нам потрібно.

Наприклад, китайці як інвестори нам точно потрібні, на відміну від фірм-прокладок. Але зовсім не на будь-яких умовах. А ще бажано про умови знати до їхнього підписання, а не після.

https://dt.ua/energy_market/uran-promizhnogo-podilu-281355_.html

Енергоатом, 25.06.2018

Президент Енергоатома обговорив напрямки співпраці з провідними європейськими компаніями у рамках Всесвітньої виставки ядерної енергетики у Парижі

Президент НАЕК «Енергоатом» **Юрій Недашковський** провів низку переговорів з представниками провідних європейських компаній, зайнятих у сфері атомної енергетики, у рамках Всесвітньої виставки ядерної енергетики (**World Nuclear Exhibition, WNE**), яка відбулась 26-28 червня у Парижі. Зокрема, відбулися заплановані зустрічі з керівництвом французьких компаній-лідерів в галузі ядерної промисловості - Orano та Framatome, а також переговори з низкою британських компаній.

На запрошення організаторів виставки Юрій Недашковський увійшов до складу журі, яке визначало щорічних переможців конкурсу **WNE Awards** в номінації «**Ядерна безпека**» та взяв участь у врученні нагород. Загалом номінанти конкурсу WNE Awards оцінювалися за чотирма основними напрямками: **інновації, ядерна безпека, оперативна майстерність, навички та управління знаннями.**

Всесвітня виставка ядерної енергії - провідна міжнародна виставка з мирного використання ядерної енергії. Цього року виставка проходила під девізом «**Ядерна досконалість, нова ера**».

У виставці брало участь 800 учасників з 27 країн світу. Мета виставки – надати її учасникам можливість ознайомитись з останніми новаторськими розробками в атомній промисловості світу, налагодити ділові та партнерські контакти з метою обміну досвідом, технологіями і найкращими практиками у сфері атомної енергетики.

WNE позиціонує себе не лише як ярмарок технологій та обладнання, але й прагне бути місцем зустрічі для світового експертного співтовариства в ядерно-енергетичній галузі.

Енергоатом, РАЕС, 26.06.2018

На РАЕС відбулася презентація обладнання німецького виробника AEG Industrial Engineering

На Рівненській АЕС відбулася презентація обладнання німецького виробника **AEG Industrial Engineering GmbH** за участю їх офіційного представника в Україні - компанії **ТОВ «Укренерджи Холдинг»**.

AEG Industrial Engineering GmbH – німецька компанія, яка проектує, поставляє та обслуговує енергетичне і електротехнічне обладнання у сферах електроенергетики та машинобудування по всьому світу. Основними напрямками її діяльності є виготовлення і поставка силової електроніки для приводів, статичних систем збудження для синхронних двигунів і генераторів потужністю від 1 МВт до 820 МВт, модернізація систем збудження генераторів на вугільних, газових, атомних, теплових та гідроакumuлюючих електростанціях.

ТОВ «Укренерджи Холдинг» – сучасна багатопрофільна компанія, що спеціалізується на постачанні повного спектру високовольтного електротехнічного обладнання виробництва провідних світових компаній, у тому числі й AEG Industrial Engineering GmbH. Основними видами товарів є високовольтне електротехнічне обладнання, комутаційні та розподільчі пристрої, трансформатори. Серед послуг – виконання комплексу робіт з реконструкції, модернізації та будівництва об'єктів енергетики та промисловості, шефмонтаж та технічне керування пусконаладжувальними роботами.

НАСЛІДКИ АВАРІЇ НА ЧОРНОБИЛЬСЬКІЙ АЕС

Електровести, 18.06.2018

Правительство Бельгии инвестировало в обучение специалистов Чернобыльской АЭС

Согласно соглашению о сотрудничестве между Украиной и Бельгией на 2018 год на площадке Чернобыльской АЭС запланирована реализация программы по обращению с загрязненными трубами малого диаметра, разрабатываемой специально для ЧАЭС.

Глобальная техническая программа, реализуемая совместно компаниями «Tecnubel», «SCK•CEN» и «Tractebel» предполагает сбор экспертного опыта знаний бельгийских предприятий в этой области и выработку практических предложений.

Сотрудничество Чернобыльской АЭС с бельгийскими компаниями началось в 2016 году, когда в рамках Меморандума о техническом сотрудничестве с компанией Belgoprocess были проведены совместные работы в области управления качеством, выполнен анализ и подготовлен отчет по анализу рисков «Программы обращения с радиоактивными отходами на площадке ГСП «Чернобыльская АЭС». Эти работы были профинансированы Правительством Бельгии.

В 2018 году правительство Бельгии продолжило оказание поддержки Чернобыльской АЭС. Бельгийские специалисты, имеющие многолетний практический опыт и обширные знания по конкретным установкам, в настоящее время проводят на площадке Чернобыльской АЭС специальное обучение по техническому обслуживанию манипуляторов с дистанционным управлением «BROKK 180: Экспертный уровень» и ремонту техники BROKK.

Также на сентябрь 2018 года запланировано недельное обучение по направлению «Техническое обслуживанию BROKK 330: Базовый уровень».

PIZHE

Електровести, 15.06.2018

В Японии утвердили план по выводу из эксплуатации самого старого завода по переработке РАО и ОЯТ

13 июня 2018 года японское Агентство по ядерному регулированию (NRA) утвердило план вывода из эксплуатации старейшего в стране завода по переработке в РАО и ОЯТ в Токае (префектура Ибараки).

О намерении закрыть этот завод японское Агентство по атомной энергии (JAEA) объявило в сентябре 2014 года. JAEA приняла такое решение потому, что модернизация завода, вызванная новыми правилами безопасности после аварии в Фукусиме, является чрезмерно дорогостоящей.

JAEA представила свою заявку в NRA для утверждения своего плана вывода из эксплуатации 30 июня 2017 года и внесла поправки в план 2 февраля и 5 июня 2018 года.

Ожидается, что полный объем работ по выводу завода из эксплуатации с последующей реабилитацией территории потребует около 60 лет и затрат средств в размере около 1 триллиона японских иен (9 миллиардов долларов

США), из которых 770 млрд иен – собственно на все работы по выводу завода из эксплуатации и утилизацию радиоактивных отходов, а 217 млрд иен – на десятилетнюю подготовительную работу.

EUAXIS, 18.06.2018

В Японии перезапущен девятый реактор после аварии на АЭС "Фукусима-1"

Энергетическая компания **Kyushu Electric Power Company** возобновила работу реактора на четвертом энергоблоке АЭС «Гэнкай» в префектуре Сага на западе острова Кюсю на юге Японии.

После аварии на АЭС «Фукусима-1» были остановлены все 48 атомных реакторов на территории Японии. Однако затем Япония приняла решение начать перезапуск остановленных станций с условием, что они будут соответствовать новым требованиям безопасности, утвержденным после аварии на АЭС «Фукусима-1». Полностью без атомной энергетики японская экономика прожила почти два года — с сентября 2013 года по август 2015-го.

Реактор на четвертом энергоблоке АЭС «Гэнкай» стал девятым по счету реактором, перезапущенным в Японии после трагедии 2011 года. До аварии на АЭС «Фукусима-1» атомная энергетика обеспечивала до 30% потребностей Японии.

Российское атомное сообщество, Электровести, 19.06.2018

Трампа отдал распоряжение DoE

предпринять немедленные шаги для поддержки АЭС

Президент США **Дональд Трамп** отдал в пятницу распоряжение министерству энергетики предпринять "немедленные шаги" для поддержки атомных энергоблоков, которые находятся в трудном экономическом положении и могут быть досрочно закрыты.

Необходимость поддержки атомных станций вызвана тем, что они обеспечивают надёжность поставок электроэнергии.

Информация о том, что Трамп намерен оказать поддержку атомной отрасли США, появлялась и ранее, однако на сей раз речь идёт не о намерениях, а о конкретном распоряжении профильному министерству.

EUAXIS, 20.06.2018

МАГАТЭ разработало новую методику анализа национальных ядерных программ

Международное Агентство по атомной энергии (МАГАТЭ) разработало новый инструмент, помогающий национальным властям принимать стратегические решения о развитии ядерной энергетики.

Эксперты из 16 стран завершили работу над проектом «дорожные карты перехода к глобально устойчивым ядерным энергетическим системам», сокращённо – «дорожные карты». Заключительный доклад по итогам этих работ будет опубликован МАГАТЭ в ближайшее время.

Провести оценку ядерно-энергетической системы страны можно с использованием методологии международного проекта МАГАТЭ по инновационным ядерным Реакторам (ИНПРО). По заявлениям представителей МАГАТЭ, *эта методология представляет собой «комплексный и целостный метод оценки всей ядерной энергетической системы в нескольких ключевых областях:*

экономика, инфраструктура, обращение с отходами, соблюдение режима нераспространения, безопасность, экологическая политика».

Инструмент «дорожные карты» может также использоваться для определения того, каким образом страны могут извлечь выгоду из инноваций в ядерной технологии как на национальном уровне, так и в рамках сотрудничества с другими странами.

Инструмент «дорожные карты» может помочь поставщикам технологий лучше планировать расширение или сокращение своих промышленных мощностей, в то время как пользователи технологий будут иметь более четкое представление о том, где можно закупать необходимые продукты и услуги и где могут быть узкие места.

Пять стран – **Россия, Армения, Белоруссия, Румыния и Украина** – уже опробовали применение методики «дорожных карт» в разработке национальных программ развития атомной отрасли. По словам представителей МАГАТЭ, эти работы дают ценную обратную связь для доработки нового инструмента.

REGNUM, 21.06.2018

В Японии на месте аварии АЭС «Фукусима» развивается «атомный» туризм

В Японии после семи лет, прошедших с катастрофы на атомной станции «Фукусима», развивается «атомный» туризм, сообщает 21 июня Reuters.

Многие жители, вернувшиеся в регион, где произошла крупнейшая техногенная катастрофа, надеются, что туризм позволит возродить экономику их населенных пунктов.

«Произошла катастрофа и теперь остро стоит проблема в восстановлении нормальных условий для жизни», — подчеркивает один из туристов.

Для восстановления нормальных условий для жизни и для туризма необходимо провести высокотехнологичные работы для удаления радиоактивных осадков, что может занять многие годы и стоить несколько миллиардов долларов.

Электровести, 21.06.2018

Министерство энергетики США выделило \$64 млн на инновационные разработки в атомной отрасли

Управление ядерной энергетики (Office of Nuclear Energy) Министерства энергетики США (DoE) выделило сумму в размере около **64 млн. долларов на 89 проектов в области ядерной энергетики**. Средства будут предоставлены национальным лабораториям, промышленным предприятиям, а также 39 университетам США в 29 штатах.

Финансирование ведётся через три основные программы: университетская программа ядерных исследований (NEUP), программа прикладных научных исследований (NSUF) и программа внедрения ядерных технологий (NEET).

Как прокомментировал первый заместитель помощника министра энергетики **Эд Макгиннис** (Ed McGinnis), «поскольку ядерная энергетика является одной из основных частей энергетического комплекса страны, эти инвестиции необходимы для того, чтобы будущие поколения американцев продолжали получать выгоду от безопасной, чистой и надежной атомной энергии. И здесь решающее значение имеет наша принципиальная политика на предоставление исследователям доступа к к возможностям для разработки передовых ядерных технологий».

Кроме этого, сообщается, что в нынешнем месяце Минэнерго также выделило сумму порядка 24 млн. долларов на исследовательские проекты в рамках новой программы по передовым ядерным технологиям (ARPA-E). В рамки этой программы входит, в частности, разработка газоохлаждаемого реактора, а также проекты, направленные на повышение безопасности и снижение стоимости реакторов нового поколения.

Интерфакс Россия, 22.06.2018

Westinghouse загружает топливо во второй энергоблок АЭС с реактором AP1000

Компания Westinghouse Electric и её клиенты, China State Nuclear Power Technology Corporation (SNPTC) и Shangdong Nuclear Power Company Limited (SDNPC), сегодня объявили о том, что энергоблок Хайян-1 с реактором AP1000®, расположенный в китайской провинции Шаньдун, начал загружать топливо.

«Это великий день для Westinghouse, наших китайских партнёров и ядерной энергетики. Энергоблок Хайян-1 продолжает демонстрировать нашу способность предоставлять безопасные и инновационные решения для производства электроэнергии», – сказал **Хосе Эметерио Гутьеррес** (José Emeterio Gutiérrez), президент и генеральный директор Westinghouse. - «Westinghouse продолжит внедрение технологии AP1000 во всём мире и продемонстрирует наше техническое лидерство в ядерной энергетике».

Кроме этого, Дэвид Дарем (David Durham), старший вице-президент по новым проектам Westinghouse, добавил: «Партнёрские отношения и оказанное нам доверие клиентов демонстрируют успешное завершение испытаний на проектах АЭС Саньмэнь и Хайян».

В настоящее время в распоряжении Westinghouse шесть АЭС с реакторами AP1000 на стадиях строительства, испытаний и запуска. Эти проекты включают в себя два энергоблока в Саньмэне китайской провинции Чжэцзян, два энергоблока в Хайяне провинции Шаньдун, а также два строящихся энергоблока на АЭС Вогтль вблизи Уэйнсборо, штат Джорджия, США.

**ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ОНОВЛЕННЯ КЕРІВНОГО СКЛАДУ
ОРГАНІВ ВЛАДИ ПЕК**

**МІНІСТЕРСТВО ЕНЕРГЕТИКИ ТА
ВУГІЛЬНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ**

НАКАЗ

18.06.2018

м. Київ

№ 330

СТРУКТУРА

апарату Міністерства енергетики та вугільної промисловості України

I. КЕРІВНИЦТВО МІНІСТЕРСТВА

- 1.1. Міністр
- 1.2. Перший заступник Міністра
- 1.3. Державний секретар
- 1.4. Заступник Міністра
- 1.5. Заступник Міністра
- 1.6. Заступник Міністра
- 1.7. Заступник Міністра з питань європейської інтеграції

**II. ДИРЕКТОРАТ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ
ІНТЕГРАЦІЇ**

III. ДИРЕКТОРАТ ЕНЕРГЕТИЧНИХ РИНКІВ

IV. ДИРЕКТОРАТ ВИКОПНИХ ВИДІВ ПАЛИВА

**V. ДИРЕКТОРАТ РОЗВИТКУ ЯДЕРНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ ТА АТОМНОЇ
ПРОМИСЛОВОСТІ**

**VI. ВІДДІЛ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ МІНІСТРА
(ПАТРОНАТНА СЛУЖБА)**

VII. ДЕПАРТАМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ РОБОТИ

VIII. ДЕПАРТАМЕНТ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

IX. ДЕПАРТАМЕНТ ЕКОНОМІКИ ТА ФІНАНСІВ

X. ДЕПАРТАМЕНТ КОРПОРАТИВНИХ ТА МАЙНОВИХ ВІДНОСИН

XI. ДЕПАРТАМЕНТ БЮДЖЕТНОГО ФІНАНСУВАННЯ ТА ЗВІТНОСТІ

XII. ДЕПАРТАМЕНТ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ

**XIII. ДЕПАРТАМЕНТ ЯДЕРНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ ТА АТОМНО - ПРОМИСЛОВОГО
КОМПЛЕКСУ**

XIV. УПРАВЛІННЯ НАФТОГАЗОВОГО КОМПЛЕКСУ

XV. УПРАВЛІННЯ ОХОРОНИ ПРАЦІ, ПРОМИСЛОВОЇ БЕЗПЕКИ ТА

ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

- XVI. УПРАВЛІННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПЕРСПЕКТИВНОГО РОЗВИТКУ ПЕК ТА
КООРДИНАЦІЇ БУДІВНИЦТВА ОБ'ЄКТІВ ПЕК
- XVII. УПРАВЛІННЯ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА
- XVIII. АДМІНІСТРАТИВНЕ УПРАВЛІННЯ
- XIX. УПРАВЛІННЯ ДОКУМЕНТООБІГУ ТА КОНТРОЛЮ
- XX. ДЕПАРТАМЕНТ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ
- XXI. УПРАВЛІННЯ ПО РОБОТІ З ПЕРСОНАЛОМ
- XXII. УПРАВЛІННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІТ-ПІДТРИМКИ ТА ЗАХИСТУ
ІНФОРМАЦІЇ
- XXIII. ДЕПАРТАМЕНТ ВУГІЛЬНО-ПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ
- XXIV. УПРАВЛІННЯ ТРУДОВОЇ ТА СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ
- XXV. СЕКТОР РЕЖИМНО - СЕКРЕТНОЇ РОБОТИ
- XXVI. СЕКТОР З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
- XXVII. СЕКТОР МОБІЛІЗАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Підготовлено Науково-технічною спілкою
енергетиків та електротехніків України

Віце-президент,
Голова Виконкому НТСЕУ

О. Дупак

Адреса: 01001, Київ, аб.скр.142
01601, Хрещатик, 34, каб. 620
Телефакс (044) 278-43-07
ntseu@mev.gov.ua
<http://www.ntseu.net.ua>